

Talouden ja toiminnan seurantaraportti

1-9/2023

Sisällysluettelo

Yhteenveto strategian ja toiminnan toteutumisesta 2023.....	2
<u>Lisätietoja kaupungin strategiasta</u>	4
Yhteenveto talouden toteutumisesta	6
Konsernin talous	9
Tulos- ja rahoituslaskelma	10
Käyttötalous.....	12
Konsernipalvelut	13
Kaupunkikehitys	18
Kasvun ja oppimisen toimiala	24
Elinvoima	31
Investoinnit	37
Liikelaitokset.....	39

Yhteenveto strategian ja toiminnan toteutumisesta 2023

Kaupunkistrategian jalkautus ja seuranta

Kaupunkistrategian jalkauttamisen ja seurannan prosesseja ja työkaluja on kehitetty vuoden 2023 aikana uudessa rahoitusjohdon alaisessa strategiatiimissä sekä yhteistyössä muun organisaation kanssa. Strategian linkitystä ohjelmiin, suunnitelmiin ja projekteihin on selkeytetty, ja strategisten tavoitteiden tilannekuvaa käsitelty sekä kaupungin johtoryhmän että kaupunginhallituksen kanssa. Ohjelma- että projektisalkun kokonaiskuvan ja strategiayhteyden seurantaan kehitettiin digitaalisia työkaluja, joiden testausta ja kehittämistä jatketaan edelleen. Kehitystyön tavoitteena on parantaa tiedolla johtamisen ja strategian johdonmukaisen toteuttamisen edellytyksiä.

KÄYNNISSÄ OLEVAT OHJELMAT JA SUUNNITELMAT

1. Aamu- ja iltapäivätoiminnan toimintasuunnitelma
2. Aikuisten perusopetuksen opetussuunnitelma
3. Asumisen ohjelma 2021-2030
4. Digiohjelma 2020-2023
5. Henkilöstöohjelma ja työsuojelun toimintaohjelma 2023-2026
6. Hyvinvointikertomus 2022-2025
7. Ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelma 2020-2023
8. Ilmasto-ohjelma ja kiertotalouden tiekartta (Ilmasto- ja ympäristöohjelma 2024-2027 lausuntokierroksella)
9. Itä-Uudenmaan alueellinen esteettömyys- ja saavutettavuusohjelma 2021-2025
10. Kestävän talouden ohjelma 2020-2026
11. Kielikylypytoiminnan suunnitelma vuosille 2023-2026
12. Kieliohjelma 2010-
13. KoMbin opetussuunnitelma 2017-2023
14. Kulttuurikasvatussuunnitelma 2016-
15. Kulttuuriohjelma 2030
16. Kylärakennepohjelma 2014-2030
17. Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma 2022-2025
18. Liikutaan Porvoon mitalla –liikuntaohjelma 2030
19. Lukiokoulutuksen opetussuunnitelma 2021-
20. Länsirannan taideohjelma 2014-2040
21. Maankäytön toteuttamissuunnitelma (MATSU) 2023-2027
22. Maapoliittiset linjaukset 2012-
23. Matkailun työkirja 2018-2030
24. Ohjelma maahanmuuttajien kotoutumisen edistämiseksi 2022-2024
25. Oppilaitosten tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma 2019-
26. Perusopetukseen valmistavan opetuksen opetussuunnitelma esiopetuksessa 2023

27. Perusopetuksen opetussuunnitelma 2023
28. Porvoon kaupungin esiopetussuunnitelma 2023
29. Porvoon kaupungin varhaiskasvatussuunnitelma 2023
30. Porvoon Puistokadun taideohjelma 2023-2040
31. Porvoonseudun musiikkiopiston opetussuunnitelma (PSMO)
32. Pyöräliikenteen edistämishjelma 2020-
33. Taidekoulun opetussuunnitelma 2019-
34. Varhaiskasvatuksen yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma 2020
35. Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma
36. Yksityisten varhaiskasvatuspalvelujen valvontasuunnitelma 2023

Suosituin kotikaupunki

Tarkastelujaksolla etenivät erityisesti asemakaavat, joissa mahdollistetaan keskustaan ja sen läheisyyteen nykyistä rakennetta tiivistävää ja täydentävää asuinrakentamista. Tämä edistää keskusta-alueen väestönmuutostavoitteen toteutumista. Myös pientaloalueiden asemakaavoitus eteni. Kilpilahden ja Kulloon asemakaavamuutos, joka käsittää keskeisen osan Kilpilahden jalostamo- ja teollisuusalueesta, eteni luonnoksena nähtäville.

Väestönkasvatavoitetta tukevaa tonttituotantoa on edistetty lisäämällä kaupungin maanomistusta. Lokakuun alussa maata on hankittuna noin 58 hehtaaria, minkä lisäksi ostopäätökset on tulossa noin 74 hehtaarin raakamaa-alueista.

Kaupungin kasvun mahdollistamiseksi tavoitteena on myös tarjota riittävästi yhtiömuotoisia tontteja. Tonttien luovutuksessa on melkoisesti epävarmuutta ja tonttivarauksille on haettu jatkoja ja osa varauksista on peruttu. Neuvottelut asuinkeuhkotonttien luovutuksista ovat meneillään useilla keskustan ja Länsirannan asemakaava-alueilla. Maakäyttösopimusneuvotteluja käydään Tuulikummun ja Kevätlaaksonniityn asemakaava-alueilla.

Tarkastelujaksolla on tunnistettu merkkejä rakentamisen hidastumisesta ja yksityisten investointien siirtymisestä tuleville vuosille. Investointien toteuttamista hidastaa myös oman suunnittelun sekä konsulttien täydennys- ja erikoissuunnittelijoiden resurssipula.

Kaupunkielämän sykettä

Kaupunkikehityksen kärkihankkeiden valmistelu on edennyt aikataulussa. Kokonniemen liikuntakeskuksen suunnittelu on edennyt sekä hanketta varten perustetussa yhtiössä että kaupunkioorganisaatiossa asemakaavan muutoksen valmistelulla. Kokonniemen liikuntakeskuksen kaavaluonnos valmisteltiin nähtäville kesän ajaksi. Puistokatu-kärkihankkeen suunnittelutyö on jatkettu. Kadun yleissuunnitelmat itäiselle osalle valmistuivat ja Puistokatu I -asemakaavaehdotus valmistui. Gammelbackan suunnittelu

on jatkunut vahvasti kytköksissä alueelle suunniteltuun uuteen kouluun ja sen hankesuunnittelussa etsittyihin sijoittumisvaihtoehtoihin. Gammelbackan palvelurakennusten tiloja ja käyttäjiä koskeva selvitystyö on käynnistynyt.

Joukkoliikennejärjestelmän ensimmäisen asukaskyselyn tulokset on analysoitu ja siitä saatujen vastausten avulla on valmisteltu ensimmäinen linjaluonnos. Lisäksi on aloitettu valmistelut lokakuussa pidettävää markkinavuoropuhelua varten, jonka tarkoituksena on tavata ja kuulla liikennöitsijöitä.

Alkuvuoden suurimpia tapahtumia ovat olleet Porvoon Valot sekä Porvoo Borgå Jukola 2023, jotka ovat houkutelleet ulkopaikkakuntalaisia kävijöitä Porvooseen. Yöpymiset rekisteröidyissä majoitusliikkeissä lisääntyivät tammi-kesäkuussa 2,1 % edelliseen vuoteen verrattuna. Kotimaisten yöpymisten määrä on vähentynyt 1,9 % ja ulkomaisten lisääntynyt 30,8 %. Hidastunut talouskasvu ja kiihtyvä inflaatio muodostavat riskin matkailun elpymiselle kuluvan vuoden aikana.

Porvoon ensimmäisen osallistuvan budjetoinnin prosessi on edennyt toteutusvaiheeseen, johon kaupunkilaiset äänestivät 12 hanketta. Kaupungin osallistuvan budjetoinnin ideavaihe tuotti kesän aikana 380 ideaa kaupunkilaisilta. Ideoiden toteuttamiseen on käytettävissä yhteensä 40 000 euron määräraha.

Paras arkenakin

Varhaiskasvatuksen ja koulutuspalveluiden palveluverkon kriteereitä on valmisteltu yhdessä kaupungin muiden toimialojen kanssa. Tavoitteena on luoda tulevaisuuden palveluverkko, jossa lapsiperheillä olisi mahdollisimman vaivaton ja sujuva arki sekä mahdollisimman yhdenvertaiset mahdollisuudet kasvuun ja oppimiseen asuinpaikasta riippumatta. Maalis-huhtikuussa varhaiskasvatuksessa pilotointiin Karvin (Kansallinen koulutuksen arviointikeskus) Valssi – varhaiskasvatuksen laadunarviointijärjestelmää, joka tulee jatkossa olemaan yksi varhaiskasvatuspalvelujen laadun arvioinnin työväline.

Koulujen johtamisjärjestelmän pilotointi on saatu päätökseen ja vakinaistettu 1.8.2023 alkaen. Tavoitteena on vaikuttaa johtamisella koulujen toimintakulttuuriin ja lisätä tukea opettajan työhön myös oman yksikön ulkopuolelta. Yhdenmukaiset toimintamallit takaavat oppimisen laadun kaikille porvoalaisille lapsille.

Laajennetun oppivelvollisuuden lainsäädännön velvoitteisiin on vastattu mm. panostamalla nivelvaiheen kuntatason opinto-ohjaajien työnkuvan kehittämiseen, henkilökohtaisen tehostetun opinto-ohjauksen menetelmien kehittämiseen perusopetuksen kouluissa sekä laadun ja saavutettavuuden kehittämiseen lukiokoulutuksessa.

Kasvun ja oppimisen palveluissa digitalisaation edistämistä on viety voimakkaasti eteenpäin mm. Varhaiskasvatuksesta perusopetukseen jatkuvalla Digipolulla sekä varhaiskasvatuksen digiosaamisen kehittämisprojektilla. Arjen sujuvuutta on edistetty myös mm. monipuolisilla vapaa-aikapalveluilla, sisältäen myös harrastamisen mallin eli koululaisten maksuttoman harrastustoiminnan toteuttamisen.

Esiopetuksen, perusopetuksen koulujen ja lukiokoulutuksen opiskeluholosuunnitelma valmisteltiin yhteistyössä henkilöstön ja hyvinvointialueen kanssa tiiviissä vuoropuhelussa ja se astui voimaan 1.8.2023 alkaen.

Menestyvät yritykset ja osajien kaupunki

Valmistautuminen TE2025-palvelukokonaisuuteen on edistynyt suunnitellusti. Alueellinen yhteistoimintasopimusluonnos perustelumistioineen on ollut alueen kuntien päätöksenteossa, ja kokonaisuus on edennyt kaupunginvaltuuston päätöksentekoon lokakuun aikana.

Posintran kanssa on toteutettu useita Business Porvoo -työpajoja, tarkoituksena luoda entistä tiiviimpi yhteistoimintamalli kaupungin ja yrityscentän välille. Samoin on tehty aktiivista Invest-In-toimintaa ja tavoiteltu Porvooseen sijoittumaan sekä kansallisia että kansainvälisiä yrityksiä. Ko. toiminnan tulos on mm. vetyteollisuuden mahdollisuuksia Tolkkisissa tutkiva aiesopimus kansainvälisen toimijan kanssa.

Työttömien työnhakijoiden %-osuus työvoimasta oli syyskuussa 8,4 %, kun se oli viime vuonna syyskuussa 8,8 %. Myös pitkäaikaistyöttömien määrä on vähentynyt edellisvuodesta. Vuoden 2023 talousarviossa asetettu ja kaupungin strategiasta johdettu sitova tavoite, näyttää siis työllisyysasteen vahvistumisen osalta toteutuvan. Työllisyyden kohtaannon parantamiseen tähtäävän erillishanke, joka on määritelty sitovaksi tavoitteeksi vuodelle 2023, ei näillä näkymin toteudu. Tämä johtuu siitä, että suunniteltu hanke ei ole saanut vaadittavaa ulkopuolista rahoitusta.

Työllisyyden kuntakokeilussa on pystytty hoitamaan kaupungille siirtyneiden työnhakija-asiakkaiden työttömyysurva ja lisäksi kehitetty työllistämistoimia tekemällä aktiivisempaa yritysyritysteistyötä mm. työluotsien toiminnan myötä.

Ilmastotekojen kaupunki

Vuoden 2023 ilmastotavoitteiden painopiste on ollut vahvasti ilmasto- ja ympäristöohjelman valmistelussa. Luonnos lähetettiin kesäkuussa lausuntokierrokselle aktiivisen sisäisen ja kaupungin sidosryhmiä osallistavan työskentelyn jälkeen. Annetuissa lausunnoissa ohjelmaluonnos sai paljon kiitosta vaikuttavuudestaan, mutta myös kehityskohteita tunnistettiin. Lausunnoissa nostettiin esiin muun muassa ilmastonmuutokseen sopeutuminen, metsät ja niiden suojeleminen, luonnon monimuotoisuuden edistäminen, vesistöt sekä liikkumisen ratkaisut. Ohjelma siirtyy päätöksentekoon loppuvuodesta.

Kaupungin ylijäämästä päätettiin kaupunginvaltuuston päätöksellä siirtää osana vuoden 2022 tilinpäätöksen käsittelyä 10 miljoonaa euroa perustettavaan uuteen Vihreän siirtymän rahastoon. Vihreässä siirtymässä kaupunki haluaa varmistaa oman kyvykkyytensä tukea alueen elinkeinoelämän kehitystä pitkäjänteisesti riippumatta suhdanteista, turvata kaupungin oman kilpailukyyn tavoitteita sekä osaltaan varmistaa, että porvoolaiset pienet ja keskisuuret yritykset pystyvät hyödyntämään vihreän siirtymän mukanaan tuomia mahdollisuuksia ja säilyttämään kilpailuetunsa elinkeinoelämässä.

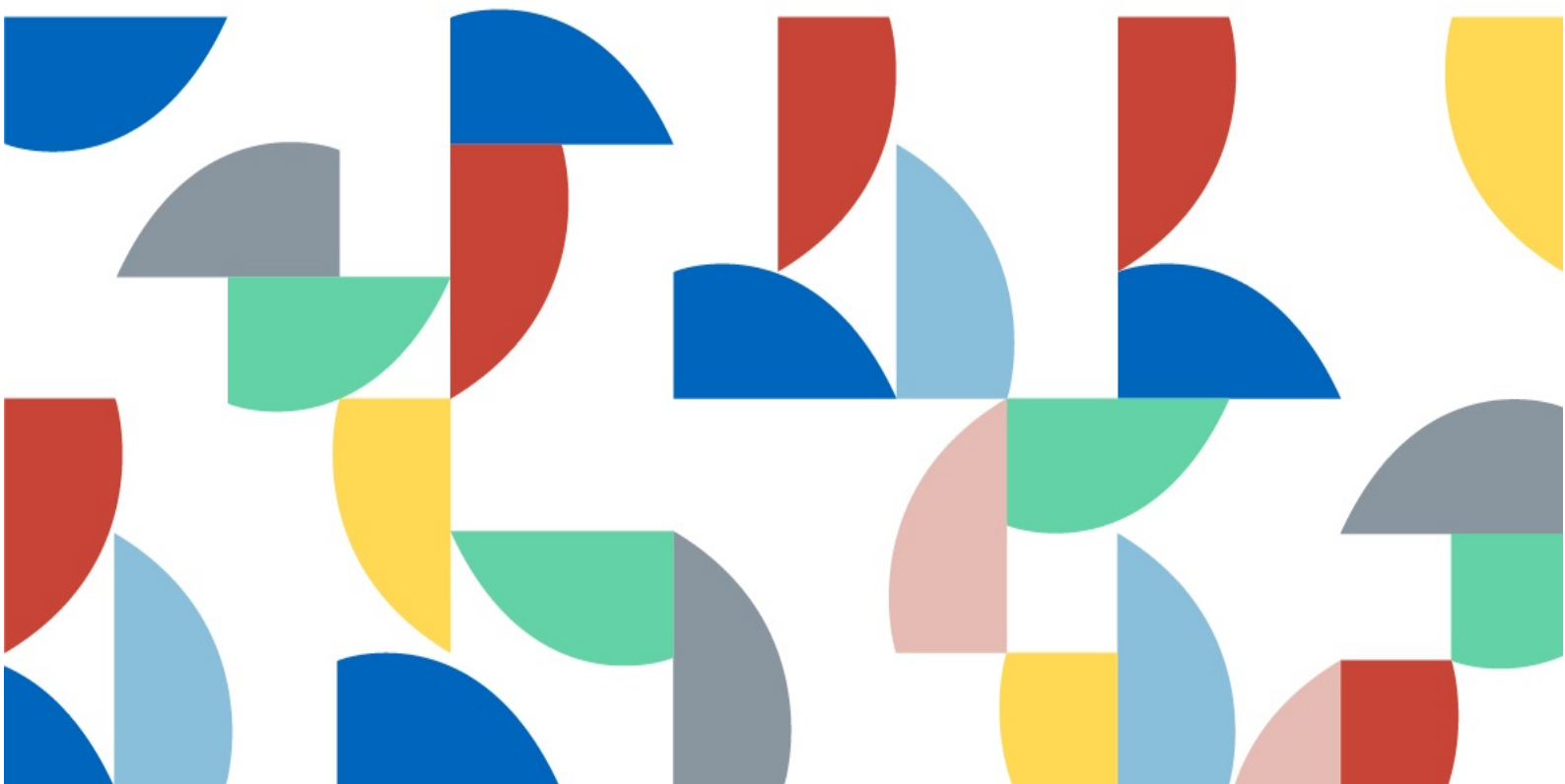
Porvoon Kestävien elämäntapojen kiihdyttämö siirtyi valmistelusta toteutukseen, kun kiihdyttämö käynnistyi huhtikuussa viidettä kertaa. Kiihdyttämössä porvoolaiset kotitaloudet laativat itselleen suunnitelman kestävään elämäntapaan ja kokeilevat sitä käytännössä. Kotitaloudet onnistuivat jälleen pienentämään hiilijalanjälkiään ja kaupunki sai arvokasta tietoa kaupungin kestävä kehittämissä.

Tuen ilmastotekojen Porvoota -tunnustukseen liittyvä hakuaika oli auki touko-kesäkuun vaihteessa ja kaupungin eri sidosryhmien edustajista koostuva raati teki valintansa tunnustuksen saajaksi. Tunnustuksen saaja julkaistaan syyskuussa Clean World Porvoo -tapahtumassa.

Kiertotalouden green dealin valmistelu jatkui huhti-toukokuussa tuttuun tapaan ministeriövetoisena. Kiertotalouden green dealin tarkoituksena on vauhdittaa yhteiskunnan siirtymistä kiertotalouden mukaiseen toimintaan. Se koostuu yhteisistä raameista ja kriteereistä sekä mukaan lähtevien toimijoiden vähähiilistä kiertotaloutta edistävästä sitoumuksista.

Ilmastotekojen Porvoo kiinnostaa niin kansallisesti kuin kansainvälisestikin. Kuntaliitto palkitsi kaupungin toukokuun lopussa Vuoden ilmastokunta 2023-tittelillä. Perusteluina palkinnolle olivat kaupungin pitkäjänteinen ilmastotyö, joka on vuosien saatossa kasvanut koko organisaatiota ja Porvoota koskettavaksi yhteiseksi asiaksi. Porvoon kaupunki tavoittelee hiilineutraaliutta vuoteen 2030 mennessä ja tavoitteen saavuttamisen näkökulmasta korostuvat yhteistyö, sitoutuminen ja viestintä.

Lisätietoja kaupungin strategiasta

ennuste > toteutuu

ennuste > tavoite toteutuu osittain

ennuste > tavoitteeseen ei päästä

Strategian mittari: 1. Väestönmuutos, koko Porvoo ja keskusta-alue			
TA2023 sitova tavoite	Sitovan tavoitteen mittari		Vastuutaho
Turvataan tontti tuotannon edellytykset lisäämällä kaupungin maanomistusta.	Hankitaan uutta maata kaupungille 35 ha.	+	Kaupunkikehitys
Tarjotaan riittävästi yhtiömuotoisia tontteja kaupungin kasvun mahdollistamiseksi.	Kerros- ja rivitalotonttien tonttivarantoa: vähintään 20 000 k-m ²	+	Kaupunkikehitys
Turvataan kohtuuhintaisen asumisen mahdollisuudet.	Luovutetaan vähintään 2 tonttia Ara-tuotantoon.	-	Kaupunkikehitys
Strategian mittari: 2. Hyte-kerroin			
TA2023 sitova tavoite	Sitovan tavoitteen mittari		Vastuutaho
Parannetaan oppilaiden hyvinvointia ja toimintaa koulutuspalveluissa.	TEAvisari otettu käyttöön. TEAvisari, Porvoon keskimääräinen arvo vähintään koko maan keskimääräinen arvo	+ / -	Kasvo
Varhaiskasvatuksen osallisuusaste kasvaa eri ikäryhmissä.	Varhaiskasvatuksen piirissä, 1-6 vuotiaat 6v. = 100% 3-5v. = vähintään 90% 1-2v. = vähintään 63%	+	Kasvo
Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö tuottamaan laadukkaita palveluita	Terveysperusteiset poissaolot enintään 4 %, koulutuspäivät per työntekijä keskimäärin 2 pv/v	+	Konsernipalvelut
Kasvun ja oppimisen toimialan palveluverkkokokonaisuus optimoidaan.	Tarkastelu tehty (kyllä/ei)	+ / -	Kasvo
Strategian mittari: 3. Koulutustasoindeksi			
TA2023 sitova tavoite	Sitovan tavoitteen mittari		Vastuutaho
Tiivistetään yhteistyötä Posintran kanssa	Käynnistetään tiedon saanti yritys kentästä yhdessä Posintran kanssa, jotta osaamiseen liittyvä potentiaalia saadaan täysimääräisesti hyödynnettyä Porvoon alueella	+	Elinvoima
Vähintään 99 prosenttia peruskoulun päättäneistä oppivelvollisuusikäisistä saa välittömästi toisen asteen koulutuspaikan.	Toisen asteen koulutuspaikan vastaanottaneiden määrä.	+	Kasvo
Kaikki oppivelvolliset suorittavat toisen asteen tutkinnon.	Toisen asteen tutkinnon suorittaneiden osuus aloittaneista vähintään 99 %.		
Strategian mittari: 4. Katuturvallisuusindeksi			
TA2023 sitova tavoite	Sitovan tavoitteen mittari		Vastuutaho
Moniviranomaisyhteistyön tiivistäminen.	Esiselvitys kameravalvonnan tarpeista	+	Konsernipalvelut
Asukkaiden osallisuuden lisääminen ja syrjäytymisen vähentäminen.	Turvallisuussuunnitelmien päivittäminen asukkaita osallistaen.	+	Kaikki, konsernipalvelut
Strategian mittari: 5. Elämispulssi keskusta-alueella, muutos			
TA2023 sitova tavoite	Sitovan tavoitteen mittari		Vastuutaho
Matkailu ja tapahtumapalvelut edistävät ympärivuotisen matkailun.	Matkailijoiden rekisteröidyt yöpymiset vuoden kasvu 4%.	+	Elinvoima
Merkittävien strategisten hankkeiden edistäminen.	Kokonniemen asemakaavaehdotus valmisteltu, Gammelbackan asemakaava luonnos nähtävillä, Puistokadun tontinluovutus kilpailu käynnistetty	+ / -	Kaupunkikehitys
Strategian mittari: 6. Työllisyysaste			
TA2023 sitova tavoite	Sitovan tavoitteen mittari		Vastuutaho
Valmistautuminen TE2025-palvelukokonaisuuteen	Järjestämisvastuusta, sopimuskokonaisuuksista ja organisoinnista päätetty	+	Elinvoima
Työllisyysaste on vahvistunut edellisvuodesta	Työllisyysaste vähintään 73,2%	+	Elinvoima
Strategian mittari: 7. Yrityskanta			
TA2023 sitova tavoite	Sitovan tavoitteen mittari		Vastuutaho
Työllisyyden kohtaannon parantamiseksi tähtävään hanke käynnistetty.	Hanke käynnistetty (kyllä/ei)	-	Elinvoima
Tuetaan joustavalla rakennuslupamenettelyllä yritysten toimintaa	Rakennuslupien keskimääräinen käsittelyaika, enintään 7 viikkoa.	+	Kaupunkikehitys
Strategian mittari: 8. Kaupungin lainakanta			
TA2023 sitova tavoite	Sitovan tavoitteen mittari		Vastuutaho
Kaupungin taloutta hoidetaan ja suunnitellaan vastuullisesti siten, että lainakanta säilyy maltillisena.	Lainakanta v. 2023 alle 2000 € / asukas	+	Konsernipalvelut
Kaupungin omien tilojen ja kiinteistöjen kuntoluokka. Palvelutuotannossa käytettävien tilojen ja kiinteistöjen kuntoluokka.	Kuntoluokka yli 70%	+	Konsernipalvelut, toimitalajohto
Strategian mittari: 9. Kasvihuonekaasupäästöt asukasta kohden			
TA2023 sitova tavoite	Sitovan tavoitteen mittari		Vastuutaho
Joukkoliikenne - ja sujuvat yhteydet pääkaupunkiseudulle	Joukkoliikennejärjestelmän luonnos valmistunut.	+	Kaupunkikehitys
Ilmasto-ohjelman päivittäminen vuoden 2023 aikana, huomioiden tulevan ilmastolain asettamat vaatimukset.	Ilmasto-ohjelman päivittäminen.	+	Konsernipalvelut
Strategian mittari: 10. Suojellun metsämaan osuus			
TA2023 sitova tavoite	Sitovan tavoitteen mittari		Vastuutaho
Laaditaan metsäsuunnitelma ja huomioidaan se osana ilmastolain mukaista ilmasto-ohjelman päivitystä.	Kaupungin poikkihallinnollinen metsäryhmä laatii metsäsuunnitelma vuoden 2023 aikana.	+	Poikkihallinnollinen, Konsernipalvelut

Yhteenveto talouden toteutumisesta

Vuosikate säilyy vahvana

Kaupungin toimintamenot tammi-syyskuulta olivat yhteensä noin 167,3 miljoonaa euroa, mikä vastaa noin 72,3 % koko vuoden talousarviomenoista. Toimintamenoista suurimmat menoerät muodostuvat henkilöstökuluista ja palvelujen ostoista.

Toimintatuottojen määrä syyskuun lopussa oli 52,3 miljoonaa euroa eli 78 % vuoden 2023 muetetusta talousarviosta. Toimintatuottojen määrään on vuoden 2023 aikana kohdistunut epävarmuutta vuoden 2023 alussa voimaan tulleen varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain muutosten takia, sekä rakentamisalan ahdingon takia.

Kaupungin maanmyyntitulojen määrään tehtiin talousarvionmuutos vuoden toisen osavuosiraportin yhteydessä hiljentyneen markkinatilanteen takia. Varhaiskasvatuksen asiakasmaksutuottojen määrä on kuitenkin vuonna 2023 kehittynyt alkuperäistä arviota paremmaksi ja tonttimyyntituloja on saatu tulotettua lähes muutettua talousarviota vastaava summa 2,5 miljoonaa euroa.

Kaupungin vuosikate tammi- syyskuun jälkeen oli 42,8 miljoonaa euroa ja tilikauden tulos 26,4 miljoonaa euroa. Kaupunki on saanut alkuvuodesta kertaluonteisia verotuloja vanhoilta verovuosilta, joten verotulot painottuvat alkuvuoteen. Kaupungin tilikauden tuloksen arvioidaan olevan vuoden lopussa noin 9 miljoonaa euroa, kun talousarviossa ylijäämä on noin 5 miljoonaa euroa.

Kokonaisuudessaan kaupungin talous on toteutunut talousarvion mukaisesti. Toimintatuottojen- ja menojen kokonaismäärät noudattelevat koko kaupungin tasolla talousarviota, mutta toisaalta kunnallisveron ja kiinteistöveron tuotto voi muodostua talousarviossa ennakoitua vahvemmaksi. Elinvoiman, kaupunkikehityksen ja konsernipalvelujen toimialojen odotetaan pysyvän talousarviossa vuonna 2023, mutta kasvun ja oppimisen toimialan henkilöstökuluihin kohdistuu mahdollisesti lievää ylityspainetta loppuvuonna.

Menojen kasvupaine kohdistuu henkilöstökuluihin

Henkilöstökulut olivat syyskuun lopussa yhteensä noin 76,6 miljoonaa euroa, joka vastaa 75 % koko vuoden henkilöstökulujen talousarviomenoista. Erityisesti henkilöstökuluihin liittyvät toimintamenot painottuvat vahvemmin vuoden toiselle puoliskolle kunta-alan palkankorotusratkaisun tultua voimaan 1.6.2023. Kunta-alan palkkojen sopimuskorotuksiin on vuoden 2023 talousarviossa varauduttu kolmen miljoonan euron summalla, mutta palkkasumman sopimuskorotuksista johtuvan kasvun lisäksi kaupunkiorganisaation rekrytoinnit ovat painottuneet enemmän vuoden jälkimmäiselle puoliskolle, jolloin henkilöstökulujen toteumaan voi vuonna 2023 kohdistua ylityspainetta.

Palvelujen ostojen kehittymiseen loppuvuonna vaikuttavat odotukset inflaation hidastumisesta. Palvelujen ostojen määrä syyskuun lopussa oli 38,2 miljoonaa euroa toteumaprosentin ollessa 68,9 %.

Aineet, tarvikkeet ja tavarat menojen määrä ensimmäisen yhdeksän kuukauden jälkeen oli 8,6 miljoonaa euroa, vastaten 61 % koko vuoden talousarviomenoista. Vuoden 2023 talousarviossa varauduttiin voimakkaasti kohonneisiin sähkön ja lämmöntuotannon hintoihin, mutta vuoden kääntyessä viimeiselle neljännekselle, voidaan todeta kaupungin välttyneen pahimmilta hinnannousuilta.

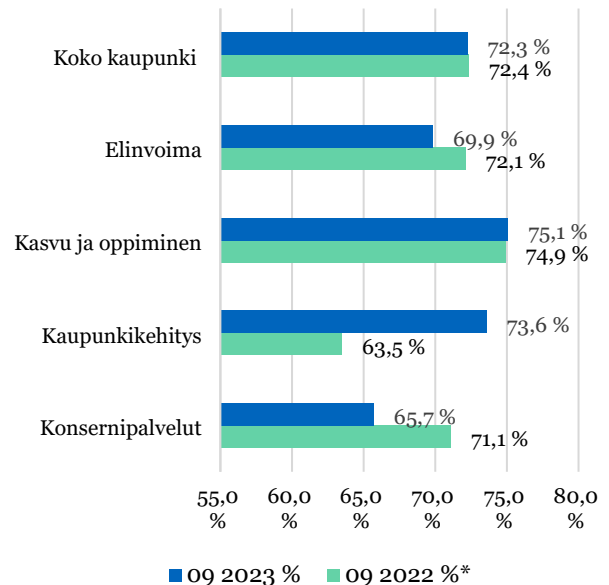
Toimialojen kulujen kehityksessä vaihtelua

Kasvun ja oppimisen toimintakulut yhteensä tammi-syyskuulta olivat noin 92,4 miljoonaa euroa, mikä vastaa noin 75,1 prosenttia koko vuoden talousarviosta.

Elinvoiman toimialan toimintamenot vastaavasti olivat noin 27,4 miljoonaa euroa ja toteumaprosentti 69,9 %. Kaupunkikehityksen toimintamenot puolestaan olivat noin 18,6 miljoonaa euroa ja toteumaprosentti 73,6 %.

Konsernipalveluiden menot olivat noin 28,9 miljoonaa euroa ja toteumaprosentti 65,7 %.

Toimintakulujen toteumaprosenttien kehitys

*Vertailuluvuista poistettu hyvinvointialueelle siirtyneet erät. Vertailtavuutta heikentää lisäksi kaupungissa vuosien välillä toteutettu organisaatiouudistus.

Verotulokehitys hieman ennakoitua vahvempaa

Kaupunki on syyskuun loppuun mennessä saanut verotuloja yhteensä noin 121,7 miljoonaa euroa. Tästä kunnallisveron osuus on noin 79,9 miljoonaa euroa, yhteisöveron 27,4 miljoonaa euroa ja kiinteistöveron osuus noin 14,5 miljoonaa euroa.

Kunnallisveron ja yhteisöveron tuotto sisältää alkuvuodesta runsaasti verotuloja aiemmilta verovuosilta, jolloin Porvoon kunnallisveroprosentti ja osuus yhteisöveron tuotosta oli korkeampi. Kiinteistöveron tuotto tulee kasvamaan, koska rakennuskustannusten nousu on nostanut rakennusten verotusarvoa.

Verotulojen jaksotus tasaantuu loppuvuoden aikana. Tämän hetken veroennusteen mukaan kaupunki saisi kunnallisverosta tuottoa noin 3,3 miljoonaa euroa talousarviota enemmän ja kiinteistöverotuloa noin 1,5 miljoonaa euroa enemmän kuin talousarviossa on arvioitu. Yhteisöveron tuotto puolestaan jäisi vajaa kaksi miljoonaa euroa talousarviota alhaisemmaksi.

Valtionosuudet odotusten mukaiset

Kaupunki on saanut tammi-syyskuulta valtionosuuksia yhteensä 35,5 miljoonaa euroa, joten toteumaprosentti yhteensä on 75,6 %.

Talousarviossa valtionosuustuloiksi on arvioitu 47 miljoonaa euroa. Valtionosuuksiin ei odoteta muutoksia vuoden 2023 aikana.

Investointihankkeita edistetty

Investointimenot ensimmäisen yhdeksän kuukauden ajalta ovat 20,2 miljoonaa euroa, kun koko vuoden talousarvion investointimenot ovat noin 37 miljoonaa euroa. Investointien toteumaprosentti on siten noin 54,7 %. Merkittävimpiä talonrakennuksen hankkeita on alkuvuoden aikana päästy edistämään ja aloittamaan. Kaupunki-infran investointien

työohjelma on pääosin edennyt suunnitelman mukaisesti, vaikka jo alkuvuonna todettu resurssipula erityisesti hankesuunnittelun osalta hidastaa investointien toteuttamista. Hankkeiden edistymisestä huolimatta investointimäärärahoja arvioidaan kuitenkin jäävän käyttämättä vuoden 2023 aikana.

Alkuvuonna investointien toteutumiseen vaikuttaneet materiaalien saatavuushaasteet ja korkea inflaatio ovat vuoden jälkimmäisellä puoliskolla helpottaneet, mutta vaikuttavat edelleen investointihankkeiden toteuttamiseen.

Lainakanta ei kasva, korkomenot pysyvät maltillisena

Korot ovat alkuvuodesta edelleen nousseet, kun inflaatio on monen vuoden jälkeen noussut ja pysynyt korkealla tasolla. Kaupungin lainakanta oli syyskuun lopussa noin 78,2 miljoonaa euroa. Korkotason kasvu ei näy kaupungin korkokuluissa vielä vuonna 2023, sillä uutta talousarviolainaa ei ole tarvinnut nostaa kaupungin hyvän kassatilanteen vuoksi. Kaupungin koko lainakanta on kiinteäkorkoista lainaa, ja lainasalkun keskiporkko on noin 0,33 %.

Vuosikate
42,8
Milj.€

Toiminta-
menot
167,3
Milj.€

Verotulot
121,7
Milj.€

Investointien
toteuma
54,7 %

VEROTUS 2023	Kunnallisvero	Yhteisövero	Kiinteistövero	Yhteensä
Kuukausi	1000 e	1000 e	1000 e	1000 e
TILITETYT VEROT				
Tammikuu	23 916	5 199	388	29 502
Helmikuu	10 917	10 029	605	21 550
Maaliskuu	7 862	2 184	139	10 186
Huhtikuu	8 139	1 858	130	10 127
Toukokuu	8 469	1 845	68	10 382
Kesäkuu	7 662	1 483	98	9 243
Heinäkuu	8 022	1 556	4 792	14 370
Elokuu	2 818	1 110	2 926	6 854
Syyskuu	2 047	2 092	5 366	9 505
ENNUSTE				
Lokakuu	5 900	1 500	2 300	9 700
Marraskuu	7 300	1 600	1 100	10 000
Joulukuu	7 300	1 600	800	9 700
TILITYS + ENNUSTE	100 352	32 057	18 711	151 120
TALOUSARVIO	97 000	34 000	17 239	148 239
POIKKEAMA	3 352	-1 943	1 472	2 881

Konsernin talous

Konserniyhtiöiden konserniohjeen mukaiset erillisraportit liitetään osaksi kaupungin osavuosisiraporttia. Yhtiökohtaiset raportit löytyvät tämän kappaleen lopusta linkkeinä.

Porvoon Energia -konserni

Edellisvuoteen verrattuna vuoden alun lämpötila oli astepäivälukuna mitattuna 12 % lämpimämpi ja verrattuna ns. normaalivuoteen noin 19 % lämpimämpi.

Viime vuoden aikana sähkön markkinahinta nousi rajusti ja hintanoteeraukset vuodelle 2023 olivat vielä loppuvuonna harvinaisen korkealla tasolla. Vuoden 2023 alussa hintataso laski selvästi. Alkuvuoden lämmin sää ja koko Suomen sähköjärjestelmän hyvä käytettävyyden tarkoitti, että pelättyä sähköpulaa ei tullut.

Porvoon Energialle alkuvuosi oli selvästi pelättyä parempi ja melkein kaikki markkinariskit toteutuivat yhtiön eduksemme. Alentuneiden markkinahintojen sekä alkuvuoden vahvan tuloksen myötä Porvoon Energia alensi toistaiseksi voimassa olevien tuotteiden hintoja 1.4 alkaen ja toistamiseen 1.5 alkaen. Porvoon Energia tarjosi myös määräaikaisten sopimusten hinnan kohtuullistamista kuluttaja-asiakkailleen keväällä ja kesällä 2023.

Porvoon Energia -konsernin liikevaihto oli tarkasteluajankohtana 61,1 miljoonaa euroa (57,4 milj. € 2022). Yhtiö arvioi liikevaihdon nousevan vuositasolla 86,1 miljoonaan euroon, mikä on samalla tasolla edelliseen vuoteen verrattuna. Konsernin vuosituloksi arvioidaan noin 11,4 miljoonaa euroa. Konsernin investoinnit olivat 10,1 miljoonaa euroa, joka on noin 52 prosenttia vuosisuunnitelmasta. Lainojen määrä on tällä hetkellä 58,3 miljoonaa euroa. Maksuvalmius on ollut erittäin hyvä.

Riskienhallinta ja ennustettavuus on sähkön hinnan suuren vaihtelun takia edelleen haastavaa.

Careeria -konserni

Yhtiö ennustaa konsernin koko vuoden liikevaihdoksi noin 37,8 miljoonaa euroa ja tuloksen olevan ylijäämäinen (noin 1,4 milj. €). Korollisten lainojen yhteismääräksi vuoden lopussa arvioidaan noin 1,5 miljoonaa euroa ja omavaraisuusasteen odotetaan säilyvän yli 60 prosentissa.

Merkittävin muutos toimintaympäristössä on voimakas kustannustason nousu. Inflaation lisäksi palkankorotukset aiheuttavat merkittävän kustannustason kasvun, koska palkkakustannusten osuus on 2/3 Careerian menoista. Careeria on kuitenkin hallituksen asettamien välitavoitteiden johdosta, onnistunut rajoittamaan vuoden 2023 kustannusten nousua ennakoivasti.

Vuoden 2024 valtion talousarviossa ammatillisen koulutuksen määräraha nousee noin 100 miljoonaa euroa, joten myös yhtiön näkymät ensi vuoden osalta ovat aiempaa selkeämmät. Tytäryhtiö CareeriaPlus Oy:n tulos on ollut, epävarmuustekijöistä huolimatta positiivinen, joten konsernin tuloksen ennakoidaan olevan positiivinen.

Konsernin opiskelijamäärä on kehittynyt tavoitteen mukaisti. Opiskelijamäärä on noussut Q3:n aikana selvästi, joten opiskelijavuositavoite (3 179) näytetään saavutettavan. Myös keskeyttämisen osalta on tapahtunut merkitä väheneminen, joten vuoden 2023 tavoitteeksi asetettu 12,5 prosentin keskeyttäminen näytetään saavutettavan.

Koko henkilöstön määrä 30.9.2023 oli 466 henkilöä (Q2: 446 henkilöä). Careeria Oy:ssä henkilöstöä on 393 (Q2: 385) ja CareeriaPlus Oy:ssä 73 (Q2: 61 henkilöä)

A-asunnot konserni

Porvoon A-asunnot Oy:n liikevaihto alkuvuonna oli noin 12,3 miljoonaa euroa (edv 11,8 milj. €). A-asuntojen käyttöaste 1.1.-30.9.2023 oli 99,28 % ja velka/m² 729,62 euroa. Vuokra-asuntojen liikevaihto oli 1,0 miljoonaa euroa (edv 1,0 milj. €) ja käyttöaste 95,03 %. Konsernin henkilöstömäärä 30.9.2023 oli 30 henkilöä.

A-asuntojen ja Porvoon Vuokra-asuntojen hankkeet osoitteissa Koivumäentie 8 ja Vaskenvalajankatu 8 etenivät pääosin suunnitellusti. Maakaasuohjeiden muuttaminen maalämpökohteiksi on loppuunsaatettu ja nyt A-yhtiöissä ei ole enää yhtään maakaasulla lämmitettävää kohdetta.

Yhtiön toimitusjohtaja Mika Vuori irtisanoutui tehtävästään 24.8.2023. Vt. toimitusjohtajaksi nimettiin talouspäällikkö Jenna Rask-Backman.

Event Factory Oy

Yhtiön liikevaihto on alentunut selvästi edellisvuoteen verrattuna ja myös tulos on heikompi. Kustannukset ovat kasvaneet merkittävästi, kun mm. toimitilakulut, sähkö ja pääomavuokra ovat nousseet selvästi.

Porvoon Event Factory Oy:n raportointikauden tulos oli noin -185 tEUR (edv -78 tEUR) poistot huomioiden. Liikevaihto oli noin 684 tEUR (edv 789 tEUR). Yhtiön maksuvalmius on hyvä.

Raportointikauden aikana toteutui 234 tapahtumaa. Tapahtumatilojen käyttöaste oli 51 % (tavoite 70 %). Liiketilöiden vuokrausaste oli 99 % (tavoite 100 %).

[Yhtiöiden neljännesvuosisiraportit](#)

Tulos- ja rahoituslaskelma

TULOSLASKELMA	TALOUSARVIO 2023 +muutos	TOTEUTUM A tammi- syyskuu, 2023	TOTEU TUMA- %	POIKKEA MA	TOTEUTUM A tammi- syyskuu, 2022
TOIMINTATUOTOT	67 043 642	52 283 449	77,98%	14 760 193	52 153 587
Myyntituotot	5 103 900	3 547 179	69,50%	1 556 721	13 728 231
Maksutuotot	7 624 900	6 280 145	82,36%	1 344 755	7 884 522
Tuet ja avustukset	6 266 200	4 331 660	69,13%	1 934 540	5 495 497
Muut toimintatuotot	48 048 642	38 124 464	79,35%	9 924 178	25 045 336
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	620 000	149 560	24,12%	470 440	56 315
TOIMINTAKULUT	-231 457 617	-167 263 038	72,27%	-64 194 579	-212 714 327
Henkilöstökulut	-102 234 440	-76 648 914	74,97%	-25 585 526	-79 750 652
Palvelujen ostot	-55 498 621	-38 245 663	68,91%	-17 252 958	-92 836 896
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-14 166 400	-8 636 084	60,96%	-5 530 316	-8 198 395
Avustukset	-10 834 200	-7 979 765	73,65%	-2 854 435	-6 228 314
Muut toimintakulut	-48 723 956	-35 752 611	73,38%	-12 971 345	-25 700 070
TOIMINTAKATE	-163 793 975	-114 830 029	70,11%	-48 963 946	-160 504 425
VEROTULOT	148 238 600	121 719 218	82,11%	26 519 382	166 164 844
VALTIONOSUUEDET	47 000 000	35 541 887	75,62%	11 458 114	32 875 926
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	1 260 000	403 913	32,06%	856 087	98 134
Korkotuotot	160 000	179 315	112,07%	-19 315	32 428
Muut rahoitustuotot	2 000 000	412 718	20,64%	1 587 282	181 692
Korkokulut	-800 000	-184 764	23,10%	-615 236	-107 430
Muut rahoituskulut	-100 000	-3 356	3,36%	-96 644	-8 556
VUOSIKATE	32 704 625	42 834 988	130,98%	-10 130 363	38 634 478
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-28 500 000	-16 464 958	57,77%	-12 035 042	-11 804 567
TILIKAUDEN TULOS	4 204 625	26 370 030	627,17%	-22 165 405	26 829 912
VARAUSTEN JA RAHASTOJEN MUUTOKSET	700 000				
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	4 904 625	26 370 030	537,66%	-21 465 405	26 829 912

RAHOITUSLASKELMA	TALOUSARVI O 2023 +muutos	TOTEUTUMA tammi- syyskuu, 2023	TOT-%	POIKKEAMA	TOTEUTUMA tammi- syyskuu, 2022
Vuosikate	32 704 625	42 834 988	131,0 %	10 130 363	56 310 372
Satunnaiset erät	0	0		0	0
Tulorahoituksen korjauserät	-5 700 000	-2 546 149	44,7 %	3 153 851	-5 733 697
	27 004 625	40 288 839	149,2 %	13 284 214	50 576 675
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-36 956 000	-20 323 665	55,0 %	16 632 335	-11 999 509
Rahoitusosuudet investointeihin	520 000	0	0,0 %	-520 000	34 037
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	5 700 000	2 921 125	51,2 %	-2 778 875	7 699 678
	-30 736 000	-17 402 540	56,6 %	13 333 460	-4 265 795
Toiminnan ja investointien rahavirta	-3 731 375	22 886 299	-613,3 %	26 617 674	46 310 880
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainauksen lisäykset	-36 150 000	-6 090 000	16,8 %	30 060 000	-143 660
Antolainauksen vähennykset	31 425 000	734 025	2,3 %	-30 690 975	851 591
	-4 725 000	-5 355 975	113,4 %	-630 975	707 931
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	4 000 000	0	0,0 %	-4 000 000	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-13 030 000	-8 709 604	66,8 %	4 320 396	-7 472 092
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	0		0	0
	-9 030 000	-8 709 604	96,5 %	320 396	-7 472 092
Oman pääoman muutokset	0	6 138 873		6 138 873	0
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	0	-43 805		-43 805	2 138 751
Vaihto-omaisuuden muutos	0	0		0	0
Saamisten muutos	0	8 689 770		8 689 770	29 524 649
Korottomien velkojen muutos	0	-28 965 735		-28 965 735	-32 584 302
	0	-20 319 770		-20 319 770	-920 902
Rahoituksen rahavirta	-13 755 000	-28 246 476	205,4 %	-14 491 476	-7 685 063
Rahavarojen muutos	-17 486 375	-5 360 178	30,7 %	12 126 197	38 625 817

Käyttötalous

KÄYTTÖTALOUS TOIMIALOITTAIN	TALOUSARVIO 2023 +muutos	TOTEUTUMA tammi-syyskuu, 2023	TOT-%	POIKKEAMA	TOTEUTUMA tammi-syyskuu, 2022*
KONSERNIPALVELUT					
TOIMINTATUOTOT	40 881 642	32 962 337	80,6%	7 919 305	31 235 709
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	150 000	0	0,0%	150 000	0
TOIMINTAKULUT	-44 031 019	-28 935 980	65,7%	-15 095 039	-27 528 201
TOIMINTAKATE	-2 999 377	4 026 356	-134,2%	-7 025 733	3 707 508
KAUPUNKIKEHITYS					
TOIMINTATUOTOT	12 420 500	9 926 073	79,9%	2 494 427	12 165 766
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	470 000	149 560	31,8%	320 440	176 491
TOIMINTAKULUT	-25 233 606	-18 573 165	73,6%	-6 660 441	-16 456 787
TOIMINTAKATE	-12 343 106	-8 497 532	68,8%	-3 845 574	-4 114 531
KASVU JA OPPIMINEN					
TOIMINTATUOTOT	7 172 200	5 154 289	71,9%	2 017 911	6 042 949
TOIMINTAKULUT	-123 032 715	-92 397 254	75,1%	-30 635 461	-83 596 596
TOIMINTAKATE	-115 860 515	-87 242 965	75,3%	-28 617 550	-77 553 647
ELINVOIMA					
TOIMINTATUOTOT	6 569 300	4 240 750	64,6%	2 328 550	3 856 451
TOIMINTAKULUT	-39 160 277	-27 356 646	69,9%	-11 803 631	-24 489 228
TOIMINTAKATE	-32 590 977	-23 115 896	70,9%	-9 475 081	-20 632 777
Porvoon Kaupunki Ilman liikelaitosta					
TOIMINTATUOTOT	67 043 642	52 283 449	78,0%	14 760 193	53 300 875
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	620 000	149 560	24,1%	470 440	176 491
TOIMINTAKULUT	-231 457 617	-167 263 045	72,3%	-64 194 572	-152 070 812
TOIMINTAKATE	-163 793 975	-114 830 037	70,1%	-48 963 938	-98 593 447

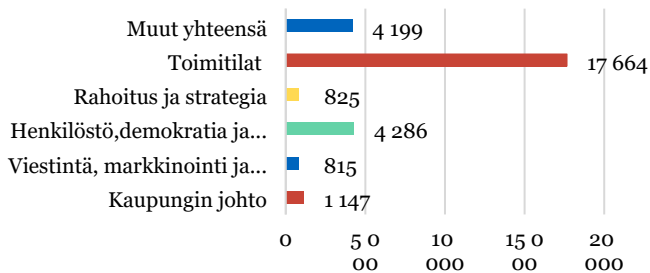
*Organisaatiomuutos ja hyvinvointialueuudistus vaikuttavat lukujen vertailukelpoisuuteen. Vertailuluvuista vuodelta 2022 on poistettu ne toiminnot, jotka siirtyivät hyvinvointialueelle ja jäljelle jääneet luvut on muutettu vastaamaan uutta

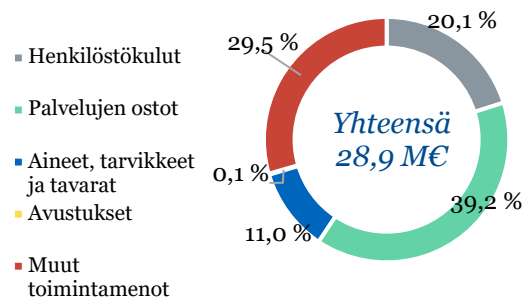
Konsernipalvelut

Konsernipalvelut	Toteuma 1–9/2023	Muutettu TA 2023	Toteuma-% MTA 2023	Toteuma 1–9/2022*	ENNUSTE
TOIMINTATUOTOT	32 962 337	40 881 642	80,6 %	31 235 709	40 881 642
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	0	150 000	0,0 %	0	150
TOIMINTAKULUT	-28 935 980	-44 031 019	65,7 %	-27 528 201	-44 031 019
TOIMINTAKATE	4 026 356	-2 999 377	-134,2 %	3 707 508	-2 999 377

Konsernipalvelut kulujakauma 09/2023
1 000 €

Konsernipalvelut tiliryhmittäin

Vaalit

Hallinto ja demokratia -yksikössä ensimmäisellä vuosineljänneksellä valmistauduttiin 2.4. pidettäviin eduskuntavaaleihin. Ensimmäisen vuosineljänneksen aikana järjestetyssä ennakoäänestyksessä annettiin poikkeuksellisen vilkkaasti ääniä. Äänestyspaikkojen esteettömyyteen pyrittiin kiinnittämään erityistä huomiota.

Kaupunginvaltuusto

Valtuuston kokouksia on pidetty kuukausittain. Valtuuston kokouksista helmikuun kokous pidettiin sähköisenä ja maaliskuun kokouksen yhteydessä järjestettiin iltakoulu TE-uudistuksesta.

Valtuuston kokousten taltioinnit on toukokuun kokouksesta alkaen tekstitetty suomeksi ja ruotsiksi. Tämä parantaa huomattavasti tallenteiden saavutettavuutta.

Kaupunginvaltuustolle järjestettiin syyskuun kokouksen yhteydessä iltakoulu, jossa käsiteltiin kahta merkittävää asiakokonaisuutta: TE-palveluiden järjestämistä sekä Kokonniemen liikuntakeskusta.

Tarkastustoimi

Tarkastuslautakunta on kokoontunut vuosisuunnitelmansa mukaisesti.

Kaupunginhallitus

Kaupunginhallitus on aloittanut puheenjohtajan aloitteesta toimintansa itsearviointiin. Tavoitteena on kehittää kokouksia entistä tehokkaammiksi ja

tarkoituksenmukaisemmiksi. Myös viranhaltijat ovat osallistuneet arviointiin. Tämän vuoden aikana on tarkoitus kehittää yleinen malli itsearviointille, jota sovelletaan myös kaupungin muiden toimielinten toimintaan. Kaupunginhallituksen puheenjohtaja ja hallintojohtaja kehittävät toimintamallia yhteistyössä FCG:n asiantuntijoiden kanssa.

Kaupunginhallitus on kokoontunut vakiintuneen käytännön mukaisesti kaikkina viikkoina lukuun ottamatta valtuuston kokousviikkoja.

Merkittävin uudistus kaupunginhallituksen toiminnassa on konsernijaoston toiminnan käynnistyminen. Konsernijaosto on kokouksissaan kuullut konserniyhtiöiden edustajia ja ratkaissut ajankohtaisia, konserniyhteisöihin liittyviä asioita. Konsernijaoston toiminnan keittämistä jatketaan toukokuussa pidettävässä seminaarissa, jossa tutustutaan muiden kaupunkien jaostojen käytäntöihin.

Kaupunginhallituksen seminaarimatalla Lundiin 7.-9.6. käsiteltiin kaupunkistrategiaa ja sen täytäntöönpanoa osana kaupungin toimintaa. Lundista saatiin tietoja ja kokemuksia maailmanlaajuisesti tunnustusta saaneista ratkaisuista, joilla ilmastotoimia ja kaupungin toimivuutta on edistetty.

Kaupunginhallituksen muun toiminnan alle on alkuvuonna kirjattu sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen vuotta 2022 koskevia viiveellä tiedoksi tulleita kuluja. Lisäksi palvelualueen kustannuksiin on kirjattu hyvinvointialueelle siirtynyttä irtainta vastaavat erät luovutustappioiksi. Näitä eräiä vastaavasti haetaan lisämäärärahaa yhteensä 2,5 miljoonaa euroa konsernipalvelujen toimintakuluihin.

Syyskaudella kaupunginhallitus on muun ohella valmistellut TE-toimintojen järjestämisestä tehtävää sopimusta muiden Itä-Uudenmaan kuntien kanssa.

Kaupungin johto

Kaupungin johto edistää kaupunkistrategian toteuttamista talousarviovuoden aikana. Työssä hyödynnetään valtuuston hyväksymiä kaupunkistrategian mittareita.

Kaupunginjohdon keskeisimmät prioriteetit vuoden toisen neljänneksen aikana ovat liittyneet kaupunkistrategian toimeenpanon edistämiseen, kaupungin uuden organisaation järjestäytymiseen sekä TE2025-palveluiden organisointiin. Kaupunginjohto on edistänyt Porvoon kannalta keskeisten erillishankkeiden toteutusta, kuten raideyhteyksiä.

Viestintä, markkinointi ja yhteiskuntasuhteet

Organisaatiouudistuksen yhteydessä konsernipalveluiden toimialalle syntyi uusi palvelualue. Viestinnän ja yhteiskuntasuhteiden lisäksi palvelualueelle siirtyi vastuu markkinoinnista ja brändistä, asiakaspalvelusta ja neuvonnasta, kansainvälistä asioista ja vierailuista ja kaupunginjohtajan assistenttitehtävästä sekä käännöspalveluiden ohjaamisesta. Palvelualueen alkuvuotta leimasivat organisaatiouudistukseen liittyvä henkilöstövaje ja -vaihdokset, aikaa vievät rekrytointi- ja perehdyttämisprosessit sekä uusien toiminta- ja yhteistyökäytäntöjen kehittäminen.

Viestintä on huolehtinut tiiviissä yhteistyössä toimialojen kanssa kaupungin palveluihin sekä asioiden valmisteluun ja päätöksentekoon liittyvästä päivittäisviestinnästä. Suunnitelmallista, laajaa ja monikanavaista viestintää on valmisteltu ja toteutettu mm. Kokkonien liikuntakeskuksen suunnittelun, osallistuvan budjetoinnin, Jukolan viestin, kaupungin avustushaun muutosten, TE24-uudistuksen valmistelun, organisaatiouudistuksen, raideliikennehankkeen ja joukkoliikenneuudistuksen ympärillä. Työyhteisöviestinnän kehittämisen painopisteenä on ollut mm. toimintojen keskittäminen Nimbus-taloon.

Tammi-syyskuussa laadittiin noin 280 tiedotetta yhdessä kaupungin yksiköiden kanssa, ja ne lähetettiin kaksikielisenä mm. medioille sekä julkaistiin kaupungin verkkopalvelussa. Lisäksi tehtiin some-nostoja kaupungin tilille Facebookiin, Instagramiin, Twitteriin ja LinkedIniin. Intranet-palvelussa julkaistiin noin 200 uutista.

Porvoo.fi -palvelun pienkehitystyö on jatkunut mm. tapahtumakalenterin ja hakutoiminnon osalta. Palveluun jouduttiin alkuvuoden aikana toteuttamaan mittavia rakenteellisia ja sisällöllisiä muutoksia, koska sote-sisällöt poistettiin hyvinvointialueuudistuksen vuoksi. Lisäksi on tehty esivalmisteluja intranet-palvelun laajalle rakenteelliselle ja sisällölliselle uudistamiselle organisaatiouudistuksen vuoksi ja valmistauduttu ottamaan käyttöön uusi tiedotejakelu- ja mediaseurantapalvelu.

Markkinoinnin tehtävät siirtyivät palvelualueelle asteittain alkukevään aikana uuden henkilön rekrytointi- ja perehdyttämisprosessin ohessa. Maaliskuussa päästiin aloittamaan uusien toimintatapojen kehittäminen ja käynnistettiin jatkuvan mainonnan toimenpiteitä, kuten some- ja hakusanamainonta. Markkinoinnissa painopisteenä on ollut rekrytointimarkkinointi, asumisen markkinointi (mm. muuttajatarinat ja Epoon tonttien ennakkomarkkinointikampanja), elinkeinomarkkinoinnin materiaalit, ilmastokunta 2023-palkinto sekä Porvoon näkyvyys Jukolan viestin ja Loviisan asuntomessujen yhteydessä yhteistyössä matkailu- ja tapahtumapalveluiden kanssa.

Viestintä- ja markkinointiyhteistyö on jatkunut Kilpilahden alueen yritysten kanssa suunnittelemalla yhteisen rekrytointikampanjan käynnistämistä. Lisäksi on tuettu kaupungin omien toimialojen keskeisten palveluiden markkinointia ja tekeillä on mm. musiikkiopiston visuaalisen ilmeen kehittäminen, virtuaalisen taidemuseon lanseeraaminen, Runebergin päivän markkinoinnin suunnittelu, esite- ja muiden materiaalien ja messuosallistumisten suunnittelu ja toteuttaminen sekä kuvavalikoiman täydentäminen.

Asiakaspalvelupiste Kompassin työssä on painottunut päivittäisten monikanavaisten neuvonta- ja asiakaspalvelutehtävien lisäksi mm. avustusten hakuprosessin muutokseen liittyvä neuvonta ja digituki sekä ennakkoonestykseen liittyvät tehtävät. Kompassiin siirtyi huhtikuun alussa uusia työtehtäviä, kun vastuu matkailuneuvontapalveluista siirtyi Kompassiin ja palvelutuotosopimus päättyi Event Factory Oy:n kanssa. Kompassi tarjoaa jatkossa neuvontaa ja asiakaspalvelua sekä kaupungin asukkaille että matkailijoille ja osin myös kaupungin henkilökunnalle.

Matkailuneuvonnan näkyvyyttä lisättiin kesäsesongin ajaksi pystyttämällä uusi infopiste Rihkamatorille kokeiluluontoisesti. Kesäkaudella matkailuneuvontaa antoivat myös kausiluontoisesti työskentelevät kiertävät kesähelit. Lisäksi on valmisteltu siirtymistä uusiin asiakaspalvelutiloihin torin laidalle, Nimbus-taloon vuodesta 2024 alkaen.

Sähköisen asiakaspalvelun kehitystyötä on jatkettu yhteistyössä kehitysyksikön kanssa, painopisteenä uuden verkkokaupan käytön laajentaminen.

Henkilöstö, demokratia ja kehitys

Henkilöstöohjelma ja työsuojelun toimintaohjelma vuosille 2023–2026 hyväksyttiin kaupunginhallituksessa keväällä. Vuoden vaihteen organisaatiouudistuksen toimeenpano on pääosin saatu vietyä henkilöstöjärjestelmiin. Työn vaatavuuteen perustuvia palkkausjärjestelmiä on päivitetty, kun tehtävänkuvia on muutettu organisaatiouudistuksen yhteydessä. Kunnalliseen palkkatarkaisuun perustuvat kohdennetut palkantarkistukset saatiin neuvoteltua kesäkuun alkupuolella. Korotetut palkat maksetaan elo-syyskuun aikana takautuvasti. Palkantarkistukset kohdennettiin etenkin varhaiskasvatukseen ja vaativiin asiantuntijatehtäviin. Lounas- ja virkistyssetujen

sähköistämiprojekti etenee suunnitellusti yhteistyössä HPK Palvelut Oy:n kanssa.

Lähijohtajainfoja on pidetty kuukausittain ja niissä on käsitelty ajankohtaisia asioita kuten taloutta, ICT-asioita, työkykyjohtamista, työsuojelua, palkka-asioita ja viestintää. Pehdyttämisen laadun parantamiseksi ja prosessien yhdenmukaistamiseksi on hankittu INTRO-järjestelmä, joka otetaan käyttöön syksyn aikana. Pehdyttämisineistojen määrittely ja kehittäminen on aloitettu kaupungin yleisperhdytyksestä. Loppuvuodesta koulutetaan Intron pilottivaiheeseen ilmoittautuneita eri toimialojen yksiköitä.

Rekrytointihaasteet myös asiantuntijatehtävissä ovat johtaneet siihen, että suorahaku ja sopivien hakijoiden houkuttelu on yleistynyt. Rekrytointitiimi tukee lähijohtajia sopivan puitesopimuskompanin löytämisessä suorahakuun. Rekrytinnissa kokeillaan ennakkoluulottomasti myös muita viestintä- ja markkinointitapoja näkyvyyden lisäämiseksi. Yksi rekrytointiasiantuntija on ollut osittain palkattuna varhaiskasvatukseen sijaisvälityksen ja vuosittaisen rekrytointikampanjan tueksi. Kokemukset ovat olleet hyviä. Rekrytointineissa on tullut onnistumisia ja päiväkodinjohtajien työmäärää on voitu helpottaa. Edelleen varhaiskasvatuksessa on kuitenkin vaikea täyttää kaikki avoimet tehtävät pätevilla työntekijöillä. Kesänuorten tehtäviä haki 508 nuorta ja 116 nuorta palkattiin tutustumaan kuntatyöhön ja Porvoon kaupunkiin työnantajana.

Korvaavan työn toimintamallia on kehitetty yhdessä henkilöstön edustajien kanssa työpajassa, jonka tarkoituksena oli päivittää korvaavan työn ohjetta, laajentaa ymmärrystä ja muuttaa asenneilmastoa myönteisemmäksi korvaavaa työtä kohtaan. Työkykykoordinaattori käy aktiivisesti kohdennettuja keskusteluja esihenkilöiden kanssa, jotta työkyvyn heikentymisen riski tunnistettaisiin entistä aiemmin. Varhaiskasvatuksen henkilöstölle suunnattu Kelan myöntämä KIILA-kuntoutuskurssi on alkanut. Kurssi toteutetaan yhdessä Sipoon kunnan varhaiskasvatuksen kanssa. Auntie-palvelun mielen hyvinvointia edistäviä palvelupaketteja on käytetty 16 kappaletta. Keskitettyä työhyvinvointimäärärahaa on tähän mennessä myönnetty kolmelle työyhteisölle.

Työturvallisuusjärjestelmä WPro otettiin käyttöön 17.8.2023. Järjestelmän organisaatorakennetta sekä siihen liittyviä käyttöäjoikeuksia on käyttöönoton jälkeen muokattu, jotta WPro palvelisi käyttäjiään optimaalisesti. Uuden järjestelmän käytön vakiintuminen ja sen toimintojen kehittäminen jatkuu loppuvuodesta käyttäjäkokemuksiin perustuen. Monialainen työryhmä on henkilöstöyksikön johdolla valmistellut kameravalvontaan liittyvää esiselvitystä ajalla 08-10/23. Työryhmän toiminta raportteineen vastaa strategiassa asetettuun tavoitteeseen moniviranomaisyhteistyön tiivistämisestä katuturvallisuuteen liittyen.

Kaupunki on mukana monipaikkaisen työn valmiudet ja käytännöt -tutkimuksessa. Tavoitteena on kehittää tutkimustulosten perustella monipaikkaisen työn ohjeistusta ja käytäntöjä siten, että etätyöllä voidaan tukea sekä henkilöstön hyvinvointia että tuottavuutta. Tutkimukseen liittyvän henkilöstökyselyn tulokset ja tutkimusraportti saadaan syksyn aikana.

Kaupunki päätti vuoden 2022 ylijäämäisen tuloksen perusteella palkita henkilöstöään hyvästä työpanoksesta 200 euron motivaatilisällä tai virikeseteleillä. Palkitseminen on toteutettu keväällä 2023.

Hallinto ja demokratia -yksikössä on käynnistetty osallistamisen järjestelmällinen kehittäminen, kun määräaikainen osallisuuskoordinaattori on aloittanut toimintansa maaliskuussa. Kaikki kaupungin osallistamista tekevät tahot on aluksi kartoitettu ja koottu yhteen osallistamisen työryhmäksi. Osallistuvan budjetoinnin valmistelu on aloitettu.

Osallistuvan budjetoinnin prosessi on käynnistetty. Ideointivaihe jatkuu 16.8. saakka, jonka jälkeen ideat käsitellään ja tuodaan kuntalaisten äänestettäväksi syyskuussa. Ideoita saatiin lähes 400 kappaletta ja niiden käsittely oli ennakoitua suurempi työ. Äänestys saatiin kaikesta huolimatta toteutettua suunnitellulla tavalla syyskuussa, ja sen jälkeen voittaneiden ideoiden toteuttaminen on alkanut.

Kaupunginhallitus päätti tammikuussa sähköisen arkistoinnin ratkaisun hankkimisesta. Sähköisen arkistoinnin käyttöönotto on käynnistetty ensimmäisen vuosineljänneksen aikana. Käyttöönottoprojekti on käynnistynyt syyskuun lopussa

Kehitys ja digitalisaatio -yksikössä on edistetty kaupungin digiohjelman mukaisia tavoitteita, esimerkiksi kaupungin verkkokauppaa ja verkkomaksamista on laajennettu. Lisäksi kaupungin avustusuudista ja osallistuvaa budjetointia on tuettu kehittämällä järjestelmiä sekä ottamalla käyttöön myös avustuksissa suomi.fi -valtuudet.

Yksikkö vastaa vuodesta 2023 alusta ulkoistettujen perus ICT-palveluiden ohjaamisesta. Järjestelmien ja toimintojen siirto kaupungin ympäristöstä HPK Palvelut Oyn sekä Hyvinvointialueen ympäristöihin sekä kustannusten optimointi jatkuu.

Tietohallinto, joka on vuoden alusta osa yksikköä, vastaa kaupunginjohtajan päätöksellä nyt myös tietoturvasta. Tätä työtä tukemaan on hankittu tietoturvan johtamisen työpöytä Digiturvamalli, jonka käyttöönotto on aloitettu.

On myös kilpailutettu ja hankittu toimittaja ylläpitämään ja kehittämään kaupungin tietovarastoa. Myös tietovaraston auditointi aloitettiin syyskuussa.

Digitalisaatiota ohjaava dokumentti, digiohjelma, loppuu vuoteen 2023 ja näin ollen on aloitettu uuden digiohjelman valmistelua kyselyillä, työpajoilla ja koulutuksilla. Erityisesti tekoälyä on keskeisenä teemana käsitelty useammassa koulutuksessa ja työpajassa.

Rahoitus ja strategia

Rahoitus- ja strategia -palvelualueeseen kuuluu vuoden 2023 alusta alkaen seuraavat yksiköt: Rahoitusyksikkö (sisältänen konserniohjauksen valmistelun), keskitetyt hankintapalvelut sekä strategiayksikkö.

Talouden ja rahoituksen keskeisimmät prioriteetit tammi-syyskuun aikana ovat liittyneet kaupungin uuden organisaation talousprosesseihin,

hyvinvointialueuudistuksesta johtuvien jälkitöiden hoitoon, TE-palveluiden rahoituskysymysten valmisteluun, kaupungin kassan, lainasalkun ja sijoitustoiminnan hoitamiseen uudenaikaisessa korkoympäristössä sekä uuteen Raindance-järjestelmäprojektiin.

Kaupungin keskitettyjen hankintapalveluiden toiminta on ollut tavanomaista alkuvuoden aikana. Toimialoilta kerätään vuoden 2024 tiedossa olevat keskeisimmät hankinnat, jonka mukaan työtä suunnitellaan ja jaksotetaan.

Strategiaohjauksen ja strategian seurannan kehittämiseen on panostettu. Uuteen strategiayksikköön kuuluu strategiakoordinaattori, hyvinvointikoordinaattori sekä kestävä kehityksen asiantuntija. Vuoden kolmen ensimmäisen neljänneksen aikana on edistetty erityisesti seuraavia prosesseja tai hankkeita: strategiaohjauksen sisäiset prosessit ja vastuumäärittely, strategian seurannan prosessi, ohjelmajohtamisen prosessi, projektisalkkujohtamisen prosessi, strategisen hyten kehittämisen prosessi sekä ilmasto- ja ympäristöohjelman valmistelu.

Toimitilat

Kaupungin omien toimitilojen ja kiinteistöjen C-salkun jalostamista on jatkettu. Helposti myytävät, ulosvuokrattavat ja purettavat kohteet on hoidettu, mutta suuri osa odottaa edelleen kaavamuutosta tai käyttötarkoituksen muutosta. Näistä on sovittu tavoiteaikataulut ja työnjako kaupunkikehityksen kanssa.

Kiinteistöhoito henkilöstöineen, koneineen ja laitteineen siirtyi kokonaisuudessaan tilapalveluista toimitilojen yhteyteen vuoden vaihteessa. Yhtenäisten työtapojen, sääntöjen ja toimintaohjeiden laatimista jatketaan. Siirtoa edellyttäneet organisaatiomuutokset palvelualueen sisällä on tehty.

Granlund Manager huoltokirjaohjelmistoon on ohjelmoitu ja suunniteltu kiinteistöjen ja tilojen ennakoiva kunnossapito- ja korjaustoimenpideohjelma (PTS) vähintään viideksi vuodeksi eteenpäin. PTS:aa on ylläpidetty ja päivitetty ja sovittuja ennakkotoimenpiteitä tehty, jotta kaikkien palvelukäytössä olevien toimitilojen käyttötarkoituksen mukainen kunto ja hyvät työskentelyolosuhteet on voitu varmistaa. Jokaiselle kiinteistölle on nimetty ylläpitotiimissä vastuuhenkilö, joka huolehtii ylläpito-ohjelman päivityksestä ja suunniteltujen korjaus- ja ylläpitotoimien aikataulun mukaisista teettämistä.

Energiansäästöinvestointien mittauksia ja seuranta jatketaan. Kaupungin nettisivuille on avattu seurantaportaali, jossa sähkön ja kaukolämmön kulutusta ja aurinkosähkön tuottoa voi seurata jopa yksittäisen rakennuksen tarkkuudella. Keskuskouluun asennetun kaukolämmön paluujärjestelmän jälkilaskentojen analysoinnin jälkeen järjestelmän laajennusta selvitetään seuraavaksi AE-kouluun ja Linnankosken lukioon.

		2023									
TALOUSARVION TOTEUTUMINEN		Tammi	Helmi	Maalis	Huhti	Touko	Kesä	Heinä	Elo	Syys	
Palvelualue	Vastuuhenkilö										
KONSERNIPALVELUT											
Kaupunginhallitus	Henrik Rainio	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Kaupungin johto	Henrik Rainio	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Viestintä, markkinointi ja yhteiskuntasuhteet	Aino-Marja Kontio	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Henkilöstö, demokratia ja kehitys	Hallinto ja demokratia	Roope Lenkkeri	1	1	1	1	1	1	1	1	
	Henkilöstö	Anu Kalliosaari	1	1	1	1	1	1	1	1	
	Kehitys ja digitalisaatio	Charlotta Grönqvist	1	1	1	1	1	1	1	1	
Rahoitus ja strategia	Rahoitus	Henrik Rainio	1	1	1	1	1	1	1	1	

Toimitilat	Hankintapalvelut	Henrik Rainio	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Strategia	Henrik Rainio	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
		Mikko Silvast	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Kaupunginhallituksen muu toiminta	Henrik Rainio	1	2	2	2	3	3	1	1	1	1

1 Todennäköisesti pysytään talousarviossa.

2 Lievä ylityspaine / Toteumaprosentti korkea tavanomaiseen verrattuna / Tiedossa on muutoksia, jotka heikentävät tilannetta.

3 Keskiuuri ylityspaine / Toteumaprosentit selvästi normaalia korkeammalla / Tiedossa merkittäviä tilannetta heikentäviä muutoksia.

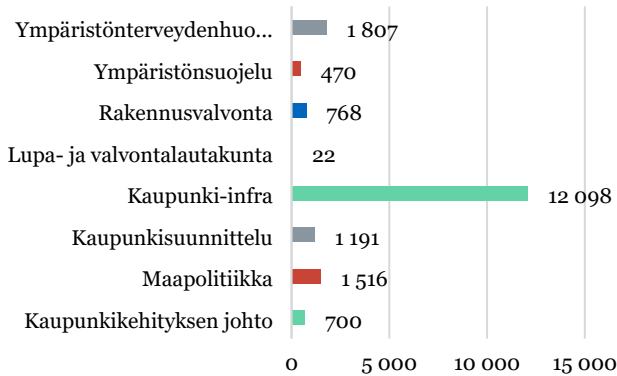
4 Talousarviomäärärahat ylittyvät todennäköisesti / Talousarviomuutosta valmistellaan.

Palvelualue	Toteuma 1-9/2023	Muutettu TA 2023	Toteuma-% MTA 2023	Toteuma 1-9/2022*	ENNUSTE
Vaalit					
TOIMINTATUOTOT	0	110 000	0,0 %	109 971	110 000
TOIMINTAKULUT	-120 652	-118 086	102,2 %	-179 071	-118 086
TOIMINTAKATE	-120 652	-8 086	1492,1 %	-69 100	-8 086
Kaupunginvaltuusto					
TOIMINTATUOTOT				0	0
TOIMINTAKULUT	-176 506	-347 009	50,9 %	-212 351	-347 009
TOIMINTAKATE	-176 506	-347 009	50,9 %	-212 351	-347 009
Tarkastustoimi					
TOIMINTATUOTOT	0			0	0
TOIMINTAKULUT	-48 304	-100 400	48,1 %	-55 775	-100 400
TOIMINTAKATE	-48 304	-100 400	48,1 %	-55 775	-100 400
Kaupunginhallitus					
TOIMINTATUOTOT	1 037			64	0
TOIMINTAKULUT	-518 793	-354 476	146,4 %	-453 819	-354 476
TOIMINTAKATE	-517 756	-354 476	146,1 %	-453 756	-354 476
Kaupungin johto					
TOIMINTATUOTOT				5 950	0
TOIMINTAKULUT	-1 146 657	-1 628 488	70,4 %	-412 360	-1 628 488
TOIMINTAKATE	-1 146 657	-1 628 488	70,4 %	-406 409	-1 628 488
Viestintä, markkinointi ja yhteiskuntasuhteet					
TOIMINTATUOTOT	26 059			22 225	26 000
TOIMINTAKULUT	-814 503	-1 397 993	58,3 %	-659 292	-1 397 993
TOIMINTAKATE	-788 444	-1 397 993	56,4 %	-637 066	-1 371 993
Henkilöstö, demokratia ja kehitys					
TOIMINTATUOTOT	400 285	844 000	47,4 %	561 401	844 000
TOIMINTAKULUT	-4 286 243	-5 959 096	71,9 %	-4 155 090	-5 959 096
TOIMINTAKATE	-3 885 958	-5 115 096	76,0 %	-3 593 688	-5 115 096
Rahoitus ja strategia					
TOIMINTATUOTOT	9 500	0		7 441	9 500
TOIMINTAKULUT	-825 191	-1 003 310	82,2 %	-480 285	-1 203 310
TOIMINTAKATE	-815 691	-1 003 310	81,3 %	-472 844	-1 193 810
Toimitilat					
TOIMINTATUOTOT	30 149 882	39 927 642	75,5 %	30 451 368	39 927 642
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	0	150 000	0,0 %	0	0
TOIMINTAKULUT	-17 664 340	-28 702 161	61,5 %	-19 508 502	-27 202 161
TOIMINTAKATE	12 485 542	11 375 481	109,8 %	10 942 866	12 725 481
Kaupunginhallituksen muut toiminta					
TOIMINTATUOTOT	2 375 574	0		77 288	300 000
TOIMINTAKULUT	-3 334 792	-4 420 000	75,4 %	-1 411 657	-4 420 000
TOIMINTAKATE	-959 217	-4 420 000	21,7 %	-1 334 369	-4 120 000

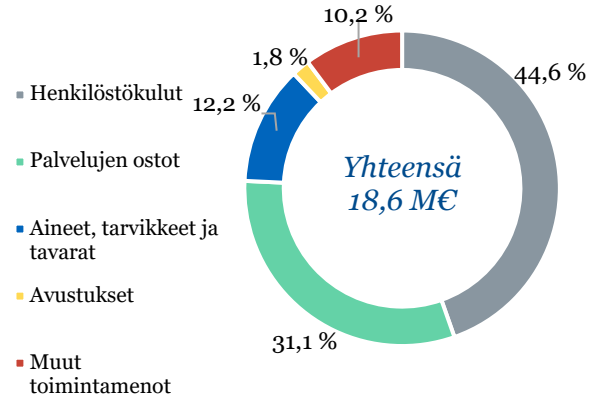
Kaupunkikehitys

Kaupunkikehitys	Toteuma 1-9/2023	Muutettu TA 2023	Toteuma-% MTA 2023	Toteuma 1-9/2022*	ENNUSTE
TOIMINTATUOTOT	9 926 073	12 420 500	79,9 %	12 165 766	12 504 100
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	149 560	470 000	31,8 %	176 491	350 000
TOIMINTAKULUT	-18 573 165	-25 233 606	73,6 %	-16 456 787	-25 322 842
TOIMINTAKATE	-8 497 532	-12 343 106	68,8 %	-4 114 531	-12 468 742

Kaupunkikehitys kulujakauma 09/2023
1 000 €

Kaupunkikehitys tiliryhmittäin

Kaupunkikehitys johto

Kaupunkikehityksen johdon toiminta on jatkunut toimintasuunnitelman raameissa tarkastelujakson aikana. Suhdannemuutosten vuoksi erityisesti ensi vuoden talousarvion laatiminen toimialalle on ollut aktiivista ja sitä on työstyetty yhteistyössä toimialan palvelualueiden kanssa. Johto on myös aktiivisesti edistänyt Nimbus -toimitalohanketta varten perustetun muutosryhmän toimintaa ja näillä näkymin ensimmäiset työntekijät muuttavat uuteen toimitilaan joulukuun aikana. Kärkihankkeiden tukeminen on jatkunut kolmannella neljänneksellä ja kaikkien hankkeiden valmistelu on edennyt aikataulussa. Joukkoliikennejärjestelmän kehittäminen on jatkunut aikataulussa mutta palvelutason määrittelyn osalta on tärkeää käydä vuoropuhelua kaupunginvaltuuston kanssa vielä seuraavan osavuoden aikana. Syyskuun aikana maksettiin kaupunkikehityslautakunnan päätöksen mukaisesti saaristoavustukset, joilla tuetaan saariston pysyvää infrastruktuuria. Johdossa jatketaan aktiivisesti vallitsevan talustilanteen seuraamista ja sen vaikutusten tarkkailua, erityisesti kiinnittäen huomiota rakentamisen hidastumiseen ja sen vaikutuksiin toimialamme ydintoimintaan.

Kaupunkikehityksen keskeiset kärkihankkeet

Puistokatu

Puistokatu kärkihanke on edennyt Puistokatu I asemakaavan ehdotusvaiheen käsittelyllä. Kaupunkikehityslautakunta asetti asemakaavan nähtäville kesäkuussa ja asemakaava oli nähtävillä elokuussa ja siitä pyydettiin lausunnot. Asemakaavaa esiteltiin naapureille ja muille osallisille tilaisuudessa Albert Edelfeltin koululla 23.8. Asemakaavasta jätettiin

kaksi muistutusta ja viisi lausuntoa. Lausunnot tai muistutukset eivät aiheuta merkittäviä muutoksia asemakaavaan ja asemakaavaa valmistellaan hyväksymiskäsittelyyn. Puistokatu hankkeen selvitykset taideohjelman, jäteveden kapasiteettitarkastelun, jalankulun ja pyöräilyn sillan ja liityntäpysäköinnin rahoitusratkaisujen osalta ovat edenneet ja valmistumassa loppuvuodesta.

Joukkoliikennejärjestelmä

Joukkoliikenneuudistukseen liittyvä linjastosuunnitelma on valmistunut alkusyksystä. Linjasto oli kommentoitavana kesän aikana noin kuukauden ajan ja keräsi yli 500 kommenttia. Näiden kommenttien pohjalta linjoihin ja aikatauluihin tehtiin pieniä muutoksia. Nyt valmistellaan markkinavuoropuhelua liikennöitsijöiden kanssa, joka pidetään 24. ja 25. lokakuuta. Tarkoituksena on esitellä Porvoon joukkoliikenneuudistusta sekä käydä liikennöitsijöiden kanssa avointa keskustelua. Tämän toivotaan lisäävän houkuttelevuutta kaupungin tuleviin kilpailutuksiin. Markkinavuoropuhelun jälkeen suoritetaan viimeistelyt kilpailutusasiakirjoihin ja pyritään käynnistämään kilpailutus syksyllä 2024 alkavasta liikenteestä. Lippu- ja maksujärjestelmäselvityksessä on vielä alkusyksyn aikana tulossa haastattelutilaisuus HSL:n kanssa.

Gammelbacka

Gammelbackan suunnittelussa pääpaino on ollut uuden koulun hankesuunnittelussa, jossa on tutkittu vaihtoehtoja koulun sijoittamiseen. Vaihtoehtojen tarkastelu on edennyt loppusuoralle, jossa tutkitaan ja vertaillaan keskenään kahta ratkaisua Gammelbackan keskustassa. Asemakaavaluonnos Gammelbackan

keskustan uudistamiseksi laaditaan hankesuunnittelun etenemisen aikataulun mukaisesti. Kaavatyön pohjaksi on selvitetty tarpeellisia lähtötietoja ja osallistettu alueella asuvia ja toimivia kuntalaisia. Gammelbackan nykyisten palvelurakennusten tiloja ja käyttäjiä on selvitetty konsulttityönä, joka valmistuu lähiviikkoina. Peipon koulun oppilaita on osallistettu uuden koulun suunnitteluun lasten arkkitehtuuri- ja suunnittelutyöpajoissa, joita on järjestetty neljänä iltapäivänä. Loppuvuoden aikana käynnistyy vielä muita suunnitelmia ja selvityksiä Gammelbackan kehittämiseksi.

Maapolitiikka

Tonttien luovutuksessa on melkoisesti epävarmuutta ja tonttivarauksille on haettu jatkoa ja osa varauksista on peruttu. Tänä vuonna on tehty 10 uusien tonttien kauppaa, joista merkittävin on Kuninkaanportissa Biltemalle myyty yritystontti. Lisäksi on myyty 16 aiemmin vuokralla ollutta tonttia. Tontinmyyntituloja on tullut noin 2,9 milj. euroa. Uusien tonttien vuokrasopimuksia on allekirjoitettu 19 kappaletta. Neuvottelut ovat meneillään Opistokujan, Porvoon Energian, Lundinkadun pääte, Länsirannan puukorttelin ja Tehtaanpuiston puutalojen asemakaavatonteista. Opistokujan ja Tehtaanpuiston puutalojen kaupat odottavat Aran päätöksiä.

Maakäyttösopimusneuvotteluja käydään Tuulikummun ja Kevätkäkonniityn asemakaava-alueilla. Uusia asemakaavoituksen käynnistyssopimuksia on allekirjoitettuna kolme kappaletta (Hopean kortteli, Linnankoskenkatu 43 ja Nesteen jalostamoalue).

Lokakuun alkuun mennessä maata on hankittuna noin 58 hehtaaria, minkä lisäksi ostopäätökset on tehtynä ja maanomistajan kanssa sovittuna kaupat noin 74 hehtaarin raakamaa-alueista. Maanhankintaan on mennyt rahaa noin 1,5 milj. euroa, lisäksi sovittuna on noin 1,4 milj. euron edestä maakauppoja. Raakamaan hankintaan saatiin lisämääräraha.

Kaupunkimittaus osallistui Seinäjoen kaupungin vetämään hakemukseen, jossa haettiin ympäristöministeriön avustusta osallistumiseen valtakunnallisen Ryhti-tietojärjestelmän kumpanuustestaukseen. Avustus myönnettiin lokakuun alussa. Hankkeessa kehitetään ja testataan sitä, miten asemakaavat saadaan siirrettyä Porvoossa käytössä olevasta paikkatieto-ohjelmasta Ryhtiin.

Yksityisten omistamat asemakaavojen mukaiset rakentamattomat rakennuspaikat on kartoitettu koko kaupungin alueelta. Peipolan ja Alkrogin alueen rakentamattomien rakennuspaikkojen omistajille on lähetetty infokirje. Kilpilahden alue on ilmakuva ja laserkeilattu Kilpilahti ja Kullo-osemakaavan pohjakarttaa varten.

Kaupunkisuunnittelu

Tänä vuonna ovat edenneet erityisesti asemakaavat, joissa mahdollistetaan keskustaan ja sen läheisyyteen nykyistä rakennetta tiivistävää ja täydentävää asuinrakentamista. Porvoon Puistokadun suunnittelu on edennyt ja Puistokatu I -asemakaavaehdotus on ollut

nähtävillä. Myös Kaivokatu 34-36 asemakaavaehdotus oli nähtävillä. Meritullin alueen osalta oli nähtävillä kaksi vaihtoehtoista kaavaluonnosta asukkaiden ja muiden osallisten kommentoitavana, ja saatujen kommenttien pohjalta on laadittu kaksi uutta luonnosvaihtoehtoa, joiden pohjalta osallistamista jatketaan. Tehtaanpuiston puutalot -asemakaava tuli lainvoimaiseksi.

Myös pientaloalueiden asemakaavoitus on edennyt. Suomenkylän Sammalsuontien pientalojen asemakaavamuutos on valmistunut ja Kevätkäkonniityn pientalovaltaisen alueen asemakaava eteni hyväksyttäväksi. Haikkoonrinne II ja Vanha Veckjärventie kaavaluonnokset olivat nähtävillä.

Kokonniemen liikuntakeskuksen asemakaavan muutos eteni, ja luonnos oli nähtävillä ja lausunnoilla kesä-elokuussa. Ehdotuksen valmistelu on käynnistynyt saatujen mielipiteiden ja lausuntojen johdosta.

Tarmolan Teollisuustie 4 asemakaavamuutos valmistui, ja kaavamuutos mahdollistaa nykyisten teollisuus- ja varastotilojen osittaisen muuttamisen liikunta- ja hyvinvointipalvelujen käyttöön. Huhtisten päiväkodin asemakaavamuutos valmistui.

Asemakaava ja asemakaavan muutos AK 557 Kilpilahti ja Kullo, joka käsittää keskeisen osan Kilpilahden jalostamo- ja teollisuusalueesta, oli luonnoksena nähtävillä kesäkuussa. Saadun palautteen pohjalta kaavaehdotuksen valmistelu on käynnistynyt. Kilpilahden suuronnettomuuksien huomioiminen maankäytön suunnittelussa -selvitys päivitetään loppuvuoden aikana. Asemakaavalla ja asemakaavan muutoksella luodaan edellytykset Kilpilahden teollisuusalueen kehittämiseksi pitkälle tulevaisuuteen.

Keskeisten kaupunkialueiden osayleiskaavatyön rakennemallivaihe eteni loppusuoralle, ja valtuustoseminaarissa toukokuussa pohdittiin parasta mallia ja ohjeita osayleiskaavan jatkotyölle. Osayleiskaavaan liittyvistä selvityksistä valmistui Porvoon suunnan lähijunaliikenteen toteuttamisedellytysten arviointi.

Kulloon- Mickelsbölen-Kilpilahden osayleiskaavan alustavat tavoitteet ja tehdyt selvitykset tulivat nähtäville syyskuussa. Samanaikaisesti aukesi myös kysely osayleiskaavan alustavista tavoitteista ja muusta kaavoituksen aineistosta, ja lisäksi Kulloossa pidettiin osallisille kolmena päivänä suunnittelutyöpaja. Itärata Oy oli mukana suunnittelupajassa esittelemässä Itäradan suunnittelun etenemistä.

Kaupunkikehityslautakunta päätti kesäkuussa, että Viherkerroin -työkalu otetaan käyttöön Porvoon asemakaavoitettavilla alueilla. Viherkerroinmenetelmän avulla voidaan lisätä kaupunkivihreää ja vaikuttaa sen laatuun. Kaupunkikehityslautakunta hyväksyi syyskuussa Rakennustapaohjeen Luonnonmukaisia hulevesiratkaisuja pihaan. Ohje täydentää asemakaavojen kanssa hyväksytyjä rakennustapaohjeita.

Puistokadun ensimmäisen tontinluovutuskielailun, Porvoonportin kulman (kortteli 461, kiinteistö 638-22-

461-1), tarjouspyyntöasiakirjat on hyväksytty kaupunkikehityslautakunnassa.

Kaupunki-infra

Käyttötalouden toimintatuotot ovat jäljessä suhteessa talousarvion 3. neljänneksen lineaarisen tulojen muodostumisen osalta noin 200 000 euroa ja valmistus omaan käyttöön n. 200 000 euroa. Suurimpia tuottojen alituksia tällä hetkellä on myyntituotoissa ja valmistus omaan käyttöön tiilillä. Näiden perusteella loppuvuodesta on odotettavissa tulojen pienentymistä arvioituista.

Toimintakulut ovat lineaariseen menokulun mukaiset. Suurimmat yksittäiset kulukohdat ovat materiaalien ja tarvikkeiden sekä palveluiden ostossa. Palveluiden ostossa suurin ylitys on asiantuntijapalveluiden osalla. Asiantuntijapalveluiden kustannuksia on nostanut pääosin pilaantuneiden maiden kunnostuksien suunnittelu (Mätäjärven ja Kissansalmentien alue). Muita suurempia yksittäisiä kuluja on tullut maaperäselvityksistä ja ELY:n kanssa yhteishankkeena olevan Box-Kulloo jkpp-väylän suunnittelusta. Matkustus- ja kuljetuspalveluiden osalta joukkoliikennekulut tulee nousemaan varattujen määrärahojen yli n. 200 000 €. Paineet arvioitujen kustannusten ylittymiseen liittyy pääosaksi saaristoliikenteen siirtymisestä kokonaisuudessaan markkinaehtoisesta liikenteestä kaupungin ostoliikenteeksi talousarvion teon jälkeen. Rakennusmateriaaleihin varatut määrärahat tulevat ylittymään huomattavasti. Pääsyyinä on materiaalien kustannusnousu sekä korjausafalointien laaja osuus. Alueiden rakentamisen ja kunnossapitopalveluiden määrärahat tulevat ylittymään Sikosaaren ja Maarin puusiltojen korjauskustannusten vuoksi. Loppuvuoden säätila tulee kuitenkin vaikuttamaan oleellisesti tuleviin menoihin, mutta oletettavasti kokonaiskulut tulevat nousemaan arvioituja suuremmiksi katukunnossapidon osalta.

Viheralueilla on totutettu Mannerheiminkadun katupuiden kuntotarkastukset ja hoitoleikkaukset, sekä asennettu Länsirannan pronssipatsaat. Soolotalkoot oli käynnissä touko- elokuun aikana, jossa torjuttiin jättipalsamia sekä lupiinia. Käynnissä on lisäksi kuntalaisia osallistava vieraslajien kartoitus Crowdsorsa-mobiilipeliin avulla. Kartoitus toimii työsuunnittelu työkaluna vuonna 2024 tehtäviin vieraslajien torjuntatöihin. Viheralueiden kausityönjohtajan palkkaus johti positiivisiin kokemuksiin, palkkaus mahdollisti palkkatyöllistettävien sujuvan työnjohdon vieraslajien torjunnassa sekä kalusteiden kunnostuksessa.

Elo- ja syyskuun aikana toteutetussa osallistavassa budjetoinnissa kaupunki-infralle tuli eniten toiveita, yhteensä 146 kappaletta. Erityisesti toivottiin liikennepuistoja, koirapuistoja, penkkejä ja roska-astioita. Osallistavan budjetoinnin kriteerit tekivät sen, että valtaosa ehdotuksista ei edennyt valintaäänestykseen asti.

Liikennevalojen saneeruksesta on laadittu yleissuunnitelma yhdessä Ely-keskuksen ja Fintrafficin kanssa. Lisäksi on selvitetty mm. pelastuslaitoksen

kanssa hälytysajoneuvojen etuusjärjestelmän käyttöönoton vaatimuksia ja aikataulua. Yhdessä yleiskaavoitusprosessin kanssa valmistellaan liikennetarkasteluihin soveltuvien liikennemallien kehittämistä. Liikenneturvallisuustyötä on jatkettu mm. liikenneturvallisuustyöryhmän yhteistyöverkoston kautta. Konkreettisia toimia ovat olleet muutamat liikenneturvallisuushankkeet.

Pysäköinninvalvontaa on suoritettu normaalisti edellisen kausien tapaan. Valvonnan digitalisaatiota on edistetty hankkimalla uusi järjestelmäpäivitys, joka mahdollistaa nopean tiedonsiirron eri viranomaistahojen välillä.

Joukkoliikennejärjestelmän uudistamisen suunnittelu on ollut alkuvuoden aktiivisessa vaiheessa. Palvelutasojen määrittely on edennyt ja jatkuu linjasto- ja aikataulusuunnittelulla sekä lippu- ja maksutapajärjestelyn määrittelyllä. Vuoden 2023 liikennettä on kilpailutettu pienillä muutoksilla (mm. Tarmola-Kuninkaanportti-linja). Joukkoliikenteen järjestämisestä järjestettiin yleisökysely, johon saatiin n. 2200 vastausta. Kyselystä saatujen tulosten perusteella palvelutasomäärittelyä on voitu tarkentaa ja työtä on jatkettu aikataulusuunnitteluvaiheeseen. Tarkennetusta linjasto- ja aikataulusuunnittelusta on järjestetty erillinen kysely, johon tuli myös runsaasti vastauksia. Lisäksi on teetätetty diplomityö koskien joukkoliikenteen näkymiä Porvoossa 2030. Määrärahatilanteen ja eri linjojen palvelu-/kustannustaso-optimoinnin takia on päädytty vaiheittaiseen uuden joukkoliikennejärjestelmän käyttöönottoon koko uuden järjestelmän kaikkien suunniteltujen linjojen yhdenaikaisen käyttöönoton sijaan.

Mätäjärven kaatopaikan saneerauksen rakennussuunnitelmien osa-alueet ovat valmistuneet ja suunnitelmille on haettu toimenpidelupaa Porvoon kaupungin rakennusvalvontaviranomaiselta. Pirkanmaan ELY-keskuksen kanssa on laadittu Ympäristöministeriölle hankesuunnitelmaa, vaikutustenarviointia ja B-aluetta koskevaa kustannusarviota Valtion rahoituksen saamiseksi osana Ympäristöministeriön budjettivalmistelua.

Ympäristöasioihin liittyy on kolmannella vuosineljänneksellä saatu valmiiksi Strömsbergin kalatien korjaamista koskevat hankinta-asiakirjat. Hankinta oli tarkoitus tehdä yhteistyössä ELY-keskusten kanssa syksyllä 2023, sillä hankkeelle myönnetyn Valtion tukirahan määräaika päättyy 2024, mutta hankintaa ei voida viedä eteenpäin Porvoon kaupungin 2024 käyttötalousbudjetin raameissa. Hankkeelle on etsitty huonoin tuloksin yksityisiä sponsoreita.

Kissansalmentien asukkaille järjestettiin asukastilaisuus, jossa kuultiin asukkaita ja esiteltiin maaperän pilaantuneisuuden selvittämiseksi tehtyä tutkimussuunnitelmaa. Tutkimukset toteutetaan viikoilla 40–41, jotka on kairatutkimusten osalta yhteensovitettu Tolkkistentien sorakuoppien alueen rakennettavuus- ja PIMA-tutkimusten kanssa. Lisäksi PIMA-tutkimuksia on tehty Kevätlaaksonrinteen asemakaava-alueella, joka on toiminut tähän saakka maa-ainesten ja lumien varastointialueena Skaftkärrin kaavarungon alueella.

Lupa- ja valvontalautakunta

Lupa- ja valvontalautakunta on kokoontunut kuusi kertaa aiemmin hyväksytyin kokousaikataulun mukaisesti. Lisäksi kesäkuussa pidettiin ylimääräinen lautakunnan kokous. Lautakunnan alainen ympäristöterveysjaosto on kokoontunut seitsemästi.

Rakennusvalvonta

Rakennusvalvonta on vastannut jätetyistä rakennus- ja toimenpidelupahakemuksista sekä suorittanut lupiin liittyviä katselmuksia. Rakennetun ympäristön valvonta on saatu suunnitelmallisesti käyntiin ja myös tuloksia on syntynyt. Dynasty10 -asianhallintajärjestelmä, jota käytetään lautakunta asioihin, on vienyt resurssija, koska lautakuntaan valmisteltavia asioita on ollut tavallista enemmän. Työkuorman kasvu toimistosihteerien osalta edelleen vaikuttaa asiakkaiden saamaan palvelutasoon mm. pidentyneenä asiakirjapyyntöjen toimitusaikana. Arkiston tilanne vaikeuttaa merkittävästi rakennusvalvonnan työtä. Lupamaksuista kertyneet tulot ovat ylittyneet ja niiden odotetaan loppu vuonna edelleen kasvavan. Raportointi aikavälillä on myönnetty 545 lupapäätöstä rakennustarkastajien viranhaltijapäätöksinä ja 35 kappaletta lupa- ja valvontalautakunnan myöntämänä. Käsittelyajat ovat vaihdelleet 2 vuorokaudesta 10 viikkoon. Katselmuksia on tarkastajien toimesta tehty 1233 kappaletta.

Ympäristönsuojelu

Ympäristönsuojelu on vastannut vireille tulleista ja valvontasuunnitelmaan kuuluvista lupa- ja valvontatehtävistä sekä luonnonsuojeluun ja luontokoulutoimintaan liittyvistä tehtävistä. Toiminta on edennyt suunnitellun mukaisesti ja talousarvion toteuma on talousarvion puitteissa. Yksi tarkastaja poistui eläköitymisen johdosta, ja uusi aloitti elokuun alkupuoliskolla. Palvelutuotanto on ollut tavanomaisella tasolla sekä työmäärän että käsittelyaikaisten suhteen.

Ympäristöterveydenhuolto

Ympäristöterveydenhuolto vastaa valvontasuunnitelman mukaisista sekä vireille tulevista elintarvike-, terveydensuojelu-, tupakka-, lääk- ja markkina- ja valvontalain sekä eläintauti- ja eläinsuojelulain valvontatehtävistä. Palvelualueen tehtäviin kuuluu lisäksi kunnan vastuulla olevien eläinlääkäripalvelujen järjestäminen.

Ympäristöterveydenhuollon toimialue laajeni vuoden alussa. Nykyinen yhteistoiminta-alue kattaa Askolan, Lapinjärven, Loviisan, Myrskylän, Pornaisten, Pukkilan, Porvoon ja Sipoon alueet.

Ympäristöterveydenhuollon hallintoon kirjattavat perus- ja vuosimaksutuotot ovat toteutuneet lähes talousarvion mukaisina. Tupakkalain vuosimaksutuotot vähenevät – myyntipisteiden väheneminen on tupakkalain tavoitteiden mukaista. Koko palvelualueen tulot ja menot ovat toteutuneet talousarvion mukaisina.

Alkuvuodesta on ollut vajausta näytteenottajan ja terveystarkastajien resurssissa vaihtuvuuden ja virkavapaiden vuoksi. Elintarvikevalvontaan palkattiin kesätarkastaja osa-aikaisen henkilöstön palkoista

säästyneillä varoilla. Hygieenikkoeläinlääkäriin sijaisuuden täyttämässä on edelleen ollut ongelmia: valittu sijainen siirtyi jo kuukauden jälkeen toiseen tehtävään. Tilanne on vaikuttanut hygieenikoille kaavailtujen kehittämistehtävien etenemiseen. Valvonta on toteutunut odotuksia paremmin, mikä näkyy myös valvontatuotoissa.

Eläinlääkintähuollon toiminta on valvontatehtäviä lukuun ottamatta sujunut suunnitellusti. Sopimus eläinlääkäripalvelujen hankinnasta Myrskylän ja Pukkilan kunnille allekirjoitettiin alkuvuodesta. TA2023:ssa ei ole mukana Saaren klinikan tuottamat eläinlääkintähuollon suoritteet ja niiden osalta eläinlääkintähuollon suoritteet tulevat ylittämään talousarvion tavoitteet. Eläintenhoitajan vakanssi on auki vakinaisen työntekijän irtisanouduttua. Valvontaeläinlääkäriin avoimena olevaan virkaan saatiin valittua uusi henkilö, joka aloittaa tehtävässään lokakuussa. Kolmen ensimmäisen vuosineljänneksen aikana on valvontaeläinlääkäriin rekrytointiongelmien vuoksi kyetty hoitamaan vain kiireelliset eläinsuojelu- ja eläintautivalvontatehtävät. Tästä huolimatta tarkastusmäärät tulevat ylittämään arvioidun. Eläinlääkintähuollon henkilöstömenot ovat odotettua suuremmat, koska vuoden 2021 maksamattomat eläkemaksut on laskutettu kuluvana vuonna.

TALOUSARVION TOTEUTUMINEN		2023								
Palvelualue	Vastuuhenkilö	Tammi	Helmi	Maalis	Huhti	Touko	Kesä	Heinä	Elo	Syys
KAUPUNKIKEHITYS										
Kaupunkikehityksen johto	Riku Muurinen	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Maapolitiikka	Pekka Söyrilä	1	1	1	1	1	2	1	1	1
Kaupunkisuunnittelu	Maija-Riitta Kontio	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Kaupunki-infra	Kari Hällström	1	1	2	2	2	2	2	3	2
Rakennusvalvonta	Miia Hento	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Ympäristönsuojelu	Jesse Methner	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Ympäristöterveydenhuolto	Tiina Tiainen	1	1	1	1	1	1	1	1	1

1 Todennäköisesti pysytään talousarviossa.

2 Lievä ylityspaine / Toteumaprosentti korkea tavanomaiseen verrattuna / Tiedossa on muutoksia, jotka heikentävät tilannetta.

3 Keskiuuri ylityspaine / Toteumaprosentit selvästi normaalia korkeammalla / Tiedossa merkittäviä tilannetta heikentäviä muutoksia.

4 Talousarviomäärärahat ylittivät todennäköisesti / Talousarviomuutosta valmistellaan.

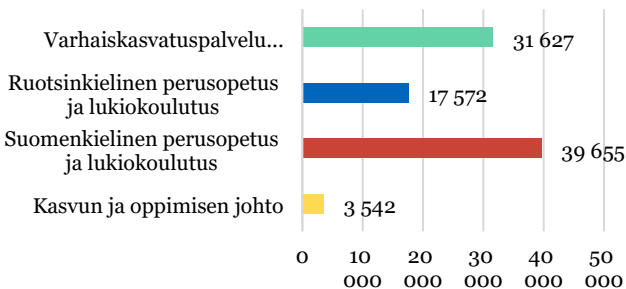

Palvelualue					
Kaupunkikehityksen johto	Toteuma 1-9/2023	Muutettu TA 2023	Toteuma-% MTA 2023	Toteuma 1-9/2022*	ENNUSTE
TOIMINTATUOTOT	2 525	0			0
TOIMINTAKULUT	-700 011	-1 231 934	56,8 %	-375 654	-1 100 000
TOIMINTAKATE	-697 486	-1 231 934	56,6 %	-375 654	-1 100 000
Maapolitiikka					
Kaupunkisuunnittelu	Toteuma 1-9/2023	Muutettu TA 2023	Toteuma-% MTA 2023	Toteuma 1-9/2022*	ENNUSTE
TOIMINTATUOTOT	4 816 502	5 789 500	83,2 %	7 036 995	5 789 500
TOIMINTAKULUT	-1 516 326	-2 107 010	72,0 %	-1 443 803	-2 107 010
TOIMINTAKATE	3 300 176	3 682 490	89,6 %	5 593 192	3 682 490
Kaupunki-infra					
Lupa- ja valvontalautakunta	Toteuma 1-9/2023	Muutettu TA 2023	Toteuma-% MTA 2023	Toteuma 1-9/2022*	ENNUSTE
TOIMINTATUOTOT	60 134	255 000	23,6 %	376 214	255 000
TOIMINTAKULUT	-1 190 789	-2 466 394	48,3 %	-1 231 832	-2 466 394
TOIMINTAKATE	-1 130 655	-2 211 394	51,1 %	-855 618	-2 211 394
Rakennusvalvonta					
Ympäristönsuojelu	Toteuma 1-9/2023	Muutettu TA 2023	Toteuma-% MTA 2023	Toteuma 1-9/2022*	ENNUSTE
TOIMINTATUOTOT	2 921 468	4 076 400	71,7 %	3 094 797	3 900 000
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	149 560	470 000	31,8 %	176 491	350 000
TOIMINTAKULUT	-12 098 094	-15 078 921	80,2 %	-10 430 537	-15 300 000
TOIMINTAKATE	-9 027 066	-10 532 521	85,7 %	-7 159 250	-11 050 000
Ympäristöterveydenhuolto					
Ympäristöterveydenhuolto	Toteuma 1-9/2023	Muutettu TA 2023	Toteuma-% MTA 2023	Toteuma 1-9/2022*	ENNUSTE
TOIMINTATUOTOT	33 012	40 000	82,5 %	32 265	40 000
TOIMINTAKULUT	-470 467	-618 119	76,1 %	-441 946	-618 119
TOIMINTAKATE	-437 455	-578 119	75,7 %	-409 681	-578 119
Ympäristöterveydenhuolto					
Ympäristöterveydenhuolto	Toteuma 1-9/2023	Muutettu TA 2023	Toteuma-% MTA 2023	Toteuma 1-9/2022*	ENNUSTE
TOIMINTATUOTOT	1 359 297	1 619 600	83,9 %	1 200 664	1 619 600
TOIMINTAKULUT	-1 807 266	-2 533 950	71,3 %	-1 792 164	-2 533 950
TOIMINTAKATE	-447 969	-914 350	49,0 %	-591 500	-914 350

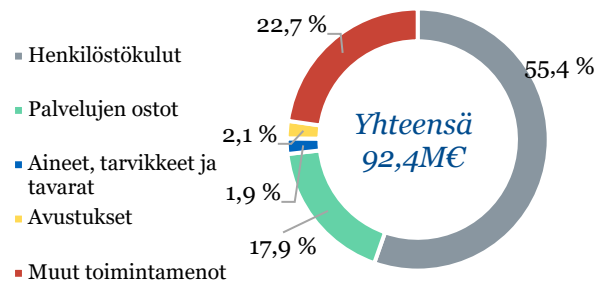
Kasvun ja oppimisen toimiala

Kasvu ja oppiminen	Toteuma 1-9/2023	Muutettu TA 2023	Toteuma-% TA 2023	Toteuma 1-9/2022*	ENNUSTE
TOIMINTATUOTOT	5 154 289	7 172 200	71,9 %	6 042 949	7 172 200
TOIMINTAKULUT	-92 397 254	-123 032 715	75,1 %	-83 596 596	-121 232 715
TOIMINTAKATE	-87 242 965	-115 860 515	75,3 %	-77 553 647	-114 060 515

Kasvu ja oppiminen kulujakauma 09/2023, 1 000 €

Kasvu ja oppiminen tiliryhmittäin

Kasvun ja oppimisen johto

Asiakkuudet

Kasvun ja oppimisen toimialalla luodaan edellytyksiä kasville, hyvinvoinnille ja oppimiselle. Laadukas varhaiskasvatus ja koulutus vahvistavat lasten ja nuorten hyvinvointia sekä ehkäisevät syrjäytymistä.

Väestöennusteiden mukaan lasten määrä laskee tulevina vuosina sekä varhaiskasvatuksikäisissä, mutta myös peruskouluikäisissä muutamilla sadoilla lapsilla muuttovoitosta huolimatta. Kuluvana lukuvuonna lasten määrän väheneminen ei vielä vaikuta asiakasmääriimme.

Kuraattori- ja psykologipalveluiden siirryttyä hyvinvointialueelle 1.1.2023 alkaen tehtävänä on ollut seurata, että oppilashuollon palvelut pysyvät yhtä laadukkaina ja ovat oppilaiden tavoitettavissa kuten aikaisemmin. Oppilashuollon palveluiden järjestämistä yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa on tehty alkuvuoden aikana hyvin vähän hyvinvointialueen rekrytointien viivästyksen vuoksi. Yhteistyön muodoista on sovittu yhteisessä palaverissa, mutta haasteena alkuvuoden aikana ollut palvelujen saatavuus. Yhteisten prosessien määrittely esimerkiksi tietoturva-asioiden äärellä on edelleen ollut haastavaa, koska alueen järjestäytyminen on yhä kesken ja alueen kunnilla on erilaisia toimintatapoja. Aikaisemmin soteyhteistyönä toteutettujen ryhmien toiminta on päätynyt pääosin jo vuodenvaihteessa eikä uutta järjestäytymistä hyvinvointialueella ole kokonaisuudessaan vielä tehty. Porvoon kaupungin oppilaiden hyvinvoinnin takia edunvalvonta hyvinvointialueen puolelle on erittäin tärkeää

Toiminnot, palvelut ja prosessit

Organisaatiomuutoksen myötä resursseja ja osaamista on määritelty uudelleen ja yhä tarkoituksenmukaisemmin. Näin työnjako, hallittavat alueet ja toimenkuvat sekä keskinäinen yhteistyö saadaan selkeämmäksi. Tehtäväkuvien tarkistaminen sekä sijaisjärjestelyistä sopiminen lisäävät

osaamista sekä varmistavat palvelujen saatavuuden. Palvelun laatuun panostetaan ja tilojen käyttöä tehostetaan paitsi hallinnossa, myös palvelualueilla. Toimialan johto ja hallinto valmistautuu Nimbukseen muuttoon alkuvuodesta 2024.

Palveluverkon entistä parempi, kokonaisvaltainen tarkastelu on mahdollistunut ennakoitavalla tavalla. Seuraava vaihe tiedon hyödyntämisessä liittyy omien työkalujen lisääntyvään käyttöön eli omavaraisuuden lisäämiseen. Käyttöön otetaan PowerBi ympäristöjä ja tiedon syötön automatisointia varmistetaan järjestelmäintegraatioiden ja tietovaraston kautta. Kaikkea edeltävän vaiheen työtä hyödynnetään uudistamisessa.

Kaupungin eri alueet kehittyvät palveluiden tarpeen ja määrän näkökulmasta eri tavoin. Palvelurakenteiden ja oppilaaksi-ottoalueiden sekä väestökehityksen suunnan (v. 2022 väestönkasvu oli Porvoossa vain 0,2 %) analysoinnin avulla pyritään saamaan haltuun tarkennettu tilannekuva. Vuonna 2023 tehdään koko Kasvun ja oppimisen palvelujen järjestämisen ja tuottamisen osalta nykytila-analyysiä, jossa tarkastellaan väestökehitystä, palveluverkkoa ja oppilaaksi-otto-alueita koulujen ja päiväkotien osalta kokonaisuutena. Edellisiin perustuen on valmisteilla monitoimialaiset periaatteet, jolla taataan pedagogisesti laadukas ja monipuolinen sekä yhtä aikaa taloudellisesti kannattava palvelujen järjestämisen tulevaisuus. Väestömäärän ennakoitavien pohjalta voidaan rakentaa erilaisiin kasvutavoitteisiin ja toteutumisen realismin eri vaihtoehtoja kokonaisuuden järjestämiseen. Tavoitteena on strategian mukaiset ehyet kasvun polut pitkällä aikavälillä varhaiskasvatuksesta perusopetukseen ja 2.asteelle. Perusteluna tarkastelulle on lasten määrän väheneminen lähivuosina, tasavertainen kohtelu, resurssien käyttö ja investointitarpeet. Työ on aloitettu maaliskuussa 2023.

Valtuuston kesäkuussa 2021 päättämä oppimisen ja hyvinvoinnin tukemisen toimenpideohjelma päättyi vuoden 2022 loppuun, mutta osa sen myötä käyttöön otetuista toiminnoista on säilytetty osana palvelujamme. Rahoitusta

toimintojen jatkumiseen haetaan edelleen myös hankerahoituksina, mutta osittain vakinaistamalla hyväksi havaittuja toimintamuotoja, mm koulucoach-palveluita, jolla tuetaan syrjäytymisen ehkäisyä ja lasten hyvinvointia kokonaisvaltaisesti. Kiusaamisen ehkäisyn yhteisiä toimintamalleja kehitetään edelleen ja jatkossa panostetaan myös niiden viiveettömään käyttöönottoon palautteen pohjalta. Nuorisovaltuustoa ja oppilaskuntia osallistetaan mallien osuvuuden ja toimivuuden parantamiseksi. Henkilöstön osaamista kasvatetaan kiusaamisen ehkäisyyn ja hoitoon, työnkuvia tarkennetaan näiltä osin.

Palvelualueiden digitalisaation kehittämistä on jatkettu lisäämällä resursseja hallintoon. Digitaalisten materiaalien käyttöönottoa oppimisessa on myös lisätty niin varhaiskasvatuksessa kuin kouluissa. Vastaavasti muita perinteisiä materiaaleja on ollut mahdollista harkinnanvaraisesti vähentää ja näin ollen toteuttaa kestävä kehitys mukaisia periaatteita. Lukiossa laajennetun oppivelvollisuuden piirissä opiskelevien lisäksi kaikille yläkoulun 7–8-luokan oppilaille on hankittu käyttöön omat tietokoneet. Lisäksi henkilöstön osaamisen varmentamiseksi on tehty toimenpiteitä.

Selvitämme syyslukukauden aikana kiinnostusta perusopetuksen järjestämiseen englannin kielellä sekä tarpeellisuutta tai mahdollisuuksia perustaa toinen ruotsinkielinen kielikylpyryhmä tulevaisuudessa. Selvitystyössä kiinnostuksen lisäksi on huomioitava mahdolliset lisätilaraajat sekä kustannusvaikutukset tulevaisuudessa, mikäli on tarkoituksenmukaista laajentaa tulevaisuudessa palvelutarjontaa.

Koulutuspalveluiden osalta syksystä 2023 lähtien koulukyydit laajenevat koulujen kerhojen ja harrastusmallien kerhojen piiriin. Tämä on huomioitu koulukuljetusten kilpailutuksessa syksystä 2023 alkaen.

Henkilöstö

Kasvun ja oppimisen johdon henkilöstökokonaisuus muokkautui organisaatiouudistuksen myötä. Hallinnon prosesseja on virtaviivaistettu ja se mahdollistaa prosessien kehittämistä sekä jatkossa henkilöstöresurssien ja ohjelmistojen täsmällisempää käyttöä. Automatisoinnin sekä ohjelmisto-osaamisen ja -kehittämisen ansiosta voidaan manuaalista työtä ja resursseja vähentää jatkossa. Resurssien vähentyessä henkilöstön kouluttaminen, yhteistyö toimialojen välillä sekä ulkopuolisten yhteistyökumppaneiden kanssa on välttämätöntä työn kehittämisen kannalta. Jo alkuvuoden aikana henkilöstö on koulutautunut ahkerasti sekä sisäisesti että ulkoisten koulutusten avulla.

Talous

Kasvun ja oppimisen toimialan talousarviossa merkittävässä roolissa ovat eri hankkeet, projektit ja ohjelmat sekä avustukset. Projekteilla ja hankkeilla mahdollistetaan paitsi uusien toimintojen kehittämistä, myös lisäresursointia perustyöhön. Projektisalkkumme koko on noin 4 miljoonaa euroa (omavastuu projekteissa 5–25 %) Hankerahasta suurin osa on kohdennettu henkilöstökustannuksiin rahoittajan määräämällä. Projekteissa ja hankkeissa työskentelevää henkilöstöä on yhteensä arviolta noin 80 henkilötyövuotta, mutta laskennallisesti projekteissa työskenteleviä henkilöitä on lukuvuoden aikana enemmän.

Projektien tuloja ja menoja seuraamalla saadaan kokonaisuus hahmotettua ajantasaisesti, mutta ennakoivasti

tämä on haastavaa rahoitushakujen, rahoitusaikataulujen, rekrytointiaikataulujen ja raportointiaikataulujen kulkiessa omia polkujaan kussakin projektissa. Isoimpiin projekteihin tullaan jatkossa nimeämään talous- ja toimintavastuulliset projektipäälliköt. Porvoon sivistystoimen projektisalkku on saman suuruinen kuin muissa vastaavissa kunnissa ja hallinnon alallemme (OKM) tyypillinen.

Gammelbackan koulu ja monitoimitalon hankesuunnitelmaa ollaan laatimassa. Samassa yhteydessä ratkaistaan myös Albert Edelfeltin koulun pienluokkien ja Tulliportin päivähoiton tilakysymykset sekä Pääskytien koulun pienluokkien tilanne. Kaupunginhallitus on edellyttänyt, että selvitetään myös vaihtoehto, jossa koulu rakennetaan Pääskytien koulun yhteyteen.

Kouluruokaan valtuuston päätöksellä lisätyn miljoonan euron käyttöä on alkuvuoden aikana suunniteltu yhteistyössä ateriapalveluiden kanssa. Esitys lisämäärärahan käyttöehdotus kattaa sekä ruoan tason kohentamista että ruokailutilojen viihtyvyyden parantamista sekä kouluissa että päiväkodeissa.

Investoineissa tehdään tiivistä yhteistyötä toimitilapalvelujen kanssa erityisesti varhaiskasvatuksessa (mm. Jokilaakso, Huhtinen, Bjurböle, väistötilat Gammelbackan vanhan koulun alueella sekä Estbackassa, Peipon alueen uuden koulun esiopetus, Kvarnbackenin lisätilat).

Kasvun ja oppimisen toimialan talustilanne on osittain kriittinen ja vaatii siksi tarkkaa talouden seuraamista loppuvuoden ajan. Taloudellista tilannetta haastaa etenkin henkilöstökustannusten nousu palkankorotusten, tuntikehyyksen noston mutta myös uusien toimintojen alkamisen vuoksi. Ylityspainetta henkilöstökustannusten osalta on havaittavissa etenkin varhaiskasvatustalouksissa ja suomenkielisissä perusopetus- ja lukiokoulutuspalveluissa. Koko toimialaa on kehoitettu maltilliseen ja kokonaisvaltaiseen harkintaan koskien hankintoja ja palvelujen ostoja loppuvuoden 2023 aikana.

Suomenkielinen perusopetus ja lukiokoulutus

Asiakkuudet

Suomenkieliset koulutuspalvelut ohjaavat esiopetuksen järjestämistä, järjestävät perus-, erityis- ja maahanmuuttajaopetuspalvelut, lukiokoulutuspalvelut sekä koordinoivat aamu- ja iltapäivätoimintaa sekä järjestävät Tulliportin aamu- ja iltapäivätoiminnan erityislapsille, jonka laskutuksesta on jatkettu sopimusta hyvinvointialueen kanssa. Palveluiden piirissä on yhteensä noin 450 esiopetuksen oppilasta, lähes 4000 perusopetuksen oppilasta, hieman alle 700 lukiokoulutuksen opiskelijaa sekä alueen toisen asteen opiskelijat. Lisäksi koulutuspalvelut koordinoivat 17 iltapäiväkerhoa, joiden järjestäjinä toimii 7 eri palvelun tuottajaa ja joissa on yhteensä noin 570 lasta. Oppilasmäärä kääntyy vuonna 2023 lievään laskuun koulutulokkaiden osalta. Samalla kuitenkin yläluokkien oppilasmäärä kasvaa hiukan ja muuttovoitto kasvattaa kokonaisoppilasmäärää muutamilla oppilailla vuosittain ja valmistavan opetuksen tarve on lisääntynyt ukrainalaisten pakolaisten myötä ja ilmenee valmistavan opetuksen ennakoimattomana kasvuna. Covid-19 jälkeen tukitoimien, tehostetun ja erityisen tuen tarve on kasvanut. Lisäksi yhteisöllisyyden puute on aiheuttanut koulupudokkaiden määrän kasvua, johon on reagoitava tukitoimin vuonna 2023. Laajennetun oppivelvollisuuden piiriin vuonna 2023 siirtyy koko toinen aste.

Toiminnot, palvelut ja prosessit

Suomenkielisissä koulutuspalveluiden perusopetuksen toimintaa ohjaa perusopetuslain ja -asetuksen lisäksi esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelmat. Lukuvuoden 2023–2024 painopisteenä oli monilukutaidon kehittäminen sekä oppilaiden hyvinvointi. Lisäksi käynnissä oli useita kehittämishankkeita, joista merkittävimmät koskevat koulutuksellisen tasa-arvon lisäämistä ja Covid-19 aiheuttamien ongelmien korjaamista sekä monilukutaitoa.

Lukiokoulutuksessa painopisteenä on ollut uuden opetussuunnitelman kehittäminen sekä laajennetun oppivelvollisuuden lainsäädännön toimeenpano jokaisella vuosikursilla. Edelliseen talousarviovuoteen nähden uusia velvoitteita on tullut laajennetun oppivelvollisuuden myötä sekä muutoksia opiskeluhoiton suunnitelman osalta. Lisäksi on käynnistetty valmisteltu lukiokoulutuksen järjestäjätason laatustrategian laatimiseksi lukiokoulutuksen laadun kehittämiseksi.

Hallintosäännön kehittämisen kautta johtamisen rakenteita muutetaan ja strategista johtamista tehostetaan sekä samalla myös koulutason pedagogiselle johtamiselle vapautetaan lisää aikaa. Koulujen johtoryhmien jäsenet ovat aloittaneet johtamiskoulutuksen, jonka tavoitteena on selkeyttää koulujen arjen toimintakulttuuria ja yhdenmukaistaa käytänteitä. Tavoitteena on myös yhdenmukaistaa koulujen toimintamalleja sekä lisätä opetuksen tasalaatuisuutta sekä työhyvinvointia. Rakenteelliset uudistukset yhdenmukaistavat johtamisjärjestelmiä niin varhaiskasvatukseen kuin suomen- ja ruotsinkielisten koulutuspalveluiden osalta ja ne liittyvät uuden kasvun ja oppimisen toimialan perustamiseen.

Henkilöstö

Laadukkaan johtamisen kehittämiseen panostetaan aluerehtorimallin kautta, jolloin on myös vakinaistettu kolme aluerehtoria ja neljä virka-apulaisrehtoria. Covid19 jälkeen on edelleen panostettava oppilaiden hyvinvointiin. Tämän tukemiseksi opetushenkilöstöä tulee olla riittävästi ja koulunkäynnin ohjaajaresurssin kohdentamiseen panostetaan. Lisäksi on vakinaistettu kaupunginvaltuuston toimenpideohjelmalla aikaisemmin rahoitetut kolme yläkoulujen school coachia sekä porttiluokan kaksi erityisluokanopettajaa. Laajennetun oppivelvollisuuden lainsäädäntö velvoittaa lisäämään oppilaiden tehostettua ohjausta, jonka vuoksi perustettiin yksi uusi opinto-ohjaajan virka.

Henkilöstölle järjestetään virkaehtosopimuksen mukaista ja lisäksi muuta niin koulukohtaista kuin keskitettyäkin täydennyskoulutusta. Painopisteenä koulutuksissa on opetussuunnitelman toteuttaminen ja monilukutaito. Henkilöstön työhyvinvointia seurataan ja kehitetään työyhteisökyselyjen tulosten mukaan suunnitelmallisesti. Lisäksi yhteisöllisyyttä ja jaetun johtamisen periaatteita edistetään edelleen. Tavoitteena huomioida erityisesti koulunkäynnin ohjaajien ammattiryhmä osana koulu yhteisöä.

Talousarviovuonna 2023 on panostettu erityisesti opetushenkilöstön työkuormien arviointiin. Tavoitteena on mitoittaa työmäärä oikein ja tarvittaessa ottaa uutta opetushenkilöstöä tasapainottamaan kuormitusta. Lisäksi tällä voidaan taata myös jatkossa pätevän opetushenkilöstön saanti.

Talous

Oppilasmäärän kasvun pysähtyminen mahdollistaa henkilöstökulujen tarkastelun pitkällä aikavälillä. Suomenkielinen koulutusjaosto on käsitellyt opetuksen resursointia lukuvuodelle 2023–2024 alkuvuodesta 2023. Lukuvuodeksi 2023–2024 perustetaan muutamia uusia ryhmiä lähinnä yläkoulujen, oppimisen tuen ja valmistavan opetuksen laadukkaan opetuksen takaamiseksi. Tällä vaikutusta vuoden 2023 henkilöstökulujen arvioitua suurempaan kasvuun.

Opetuksen laadun kehittäminen ja opetussuunnitelman mukainen opetus vaatii lukuvuonna 2023–2024 hieman suuremmat opetustuntiresurssit kuin lukuvuonna 2022–2023. Vuoden 2023 henkilöstökulut arvioidaan kuitenkin nousevan uusien lainsäädännöllisten, kuten laajennettuun oppivelvollisuuteen sekä oppilaiden tukeen liittyvien velvoitteiden johdosta. Lisäksi sisäiset vuokratulot nousevat Kevätkummun ja Tolkkisten koulujen lisärakennusten sekä Linnajoen, Albert Edelfeltin ja Huhtisten koulujen uudistettujen pihojen käyttöönoton seurauksena. Lisäksi suomenkielisen palveluverkon kehittäminen ja turvaaminen saariston ja Etelä-Porvoon oppilaat huomioiden luo velvoitteen tarkastella ja toteuttaa Epoon koulun tuottamat palvelut saaristolain, yhdenvertaisuuslain ja kylärakennepohjelman vaatimusten pohjalta nykyisellä Epoon koulun oppilaaksiottoalueella. Digitalisaation hyödyntäminen opetuksessa lisää tietokoneiden määrää ja nostaa leasing kustannuksia käyttöalouteen.

Vuoden 2023 talousarvioon liittyy epävarmuuksia Covid19 virus epidemian tukitoimien ja oppimiseen liittyvien toimenpiteiden osalta. Lisäksi materiaalien ja muiden kustannusten hintojen nousua on vaikea arvioida haasteellisen maailmanpoliittisen tilanteen vuoksi. Myös valmistavan opetuksen tarve ja ryhmien määrän arviointi on vaikeaa. Valtuuston kesäkuussa 2021 hyväksymän toimenpideohjelman toteuttaminen ja siihen liittyvien välttämättömien toimenpiteiden jatkuminen lisää kustannuksia. Epävarmuustekijä on laajennetun oppivelvollisuuden lainsäädännön hyväksymisen tuomat lisäkustannukset varsinkin materiaali- ja henkilöstökulujen sekä uusien tukikurssien osalta. Koulukuljetusten kokonaisuus ja varsinkin tilausliikenteen uusi kilpailutus lisää epävarmuutta kuljetuskustannusten määrän arvioimiseen. Koulukuljetusasioissa pyritään jatkossa tiiviimpään yhteistyöhön kaupunkikehityksen liikennesuunnittelijoiden kanssa.

Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan välipalakustannukset sekä valtuuston päättämät koululaisten välipalat ovat mukana talousarviossa. Valtion erityisavustukset lukuvuodelle 2023–2024 on huomioitu niin tulojen kuin menojen osalta kevääseen 2024 asti. Henkilöstökulut ja myös kokonaishenkilöstön lukumäärä on kuitenkin lisääntynyt hankerahoituksen, kehittämisprojektien sekä kohdennettujen valtionosuuksien mahdollistamana vuonna 2023 verrattuna edelliseen vuoteen.

Ruotsinkielinen perusopetus ja lukiokoulutus

Asiakkuudet

Ruotsinkielinen perusopetus ja lukiokoulutus järjestää perusopetusta ja valmentavaa koulutusta yhdeksässä ruotsinkielisessä peruskoulussa noin 1700 oppilaalle. Oppilasmäärä pysyy samana lukuvuonna 23–24. Toisen asteen koulutus järjestetään Borgå Gymnasiumissa, jossa on hieman yli 300 opiskelijaa. Toisen asteen koulutuksessa on aktiivisesti kehitetty yhteistyötä Kotkan, Loviisan ja

Sipoon ruotsinkielisten lukiodien kanssa, mutta myös yhteistyötä Linnankosken lukion sekä Careerian ja Praktikumin kanssa. Yhteistyötä on kehitetty erityisesti laajennetun oppivelvollisuuden kannalta. Peruskoulun jälkeistä nivelvaiheen koulutusta järjestetään sekä Borgå folkakademissa että Praktikumissa. Molemmilla linjoilla tehdään alueellista yhteistyötä, jota on päätetty jatkaa lukuvuonna 2023–24. Oppilas- ja opiskelijahuolto hyvinvointialueella tarjoaa kuraattori- ja psykologiapalveluja sekä ruotsinkielisen perusopetuksen oppilaille että toisen asteen opiskelijalle. Hyvinvointialue järjestää palvelut 1.1.2023 alkaen. Opinto-ohjauksen tarpeet ovat kasvaneet ja yksi oppilasohjaaja on palkattu lisää 1.8.2023 alkaen. Jaoston käsittelemä selvitys osoitti, että nykyisellä resurssilla ei pystytä vastaamaan kaikkiin pidentyneestä oppivelvollisuudesta aiheutuviin tarpeisiin.

Toiminnot, palvelut ja prosessit

Työtä ohjaa ensi sijassa lainsäädäntö ja kansalliset opetussuunnitelman perusteet. Henkilöstökyselyn tulokset on otettu huomioon kehitettäessä organisaatiotamme ja johtamistamme, jotta meillä on parhaat edellytykset luoda puitteet laadukkaaseen koulutukseen sekä turvalliseen ja terveelliseen oppimisympäristöön, sekä oppilaille että henkilöstölle. Kaksi uutta aluerehtoria aloitti työtään 1.8.2023, talousarvion päätöksen mukaisesti. Aluerehtorimalli vastaa paremmin myös uusiin tarpeisiin muuttuneessa toimintaympäristössä uuden kasvun ja oppimisen toimialan, kaupungin uuden organisaation, hyvinvointialueen sekä päivitetyn hallintosaännön kanssa. Uudistus on samankaltainen suomenkielisen koulutuspalvelujen kanssa. Erityistä huomiota on kiinnitetty läsnäoloon kouluissa ja paikallinen opetussuunnitelma on päivitetty tämän osalta kesäkuussa 2023. Jaoston päätöksellä pilottiprojekti uuden ryhmän osalta jatkaa lukuvuonna 2023–24. Näin on tarkoitus paremmin turvata kaikkien oppilaiden mahdollisuus saada päättötodistus. Rekrytointihaasteet ovat hidastaneet toimenpanoa. Esikouluryhmille sopivien tilojen suunnittelu Kvarnbackenin skolaniin on edennyt ja hankesuunnitelman laadinta on loppumetreillä. Laajennettu oppivelvollisuus koskee syksystä 2023 alkaen kaikkia kolmea vuosikurssia Borgå Gymnasiumissa.

Henkilöstö

Johtamisen kehittäminen ja kaupungin hyväksymä koronapandemian jälkeinen toimenpideohjelma on otettu huomioon myös syksyllä 2023. Kahden tärkeän alueen, opetussuunnitelman sekä oppilaiden hyvinvoinnin ja oppimisen tukemisen prosessien johtamiseksi on palkattu kaksi aluerehtoria, jotka aloittivat työtään 1.8.2023. Näin sekä strategista johtamista että koulun kasvatuksellista päivittäistä johtamista vahvistetaan. Pitkällä aikavälillä satsaukset, jotka on aloitettu johtavat parempiin tuloksiin ja parempaan hyvinvointiin kouluissa. Henkilöstölle järjestettävässä pitkäkestoisessa koulutuksessa on priorisoitu toimintakulttuuria, joka auttaa hyvien suhteiden luomisessa ja näkemään oppilaisa hyvän sekä vahvuudet. Koululumentajat työskentelevät hyvinvoinnin puolesta, niin yläkoulun oppilaiden kuin huoltajienkin kanssa ja heidän työkuvaransa selkeytetään. Korona-aikana on perustettu ryhmä niille oppilaille, jotka ovat usein poissa koulusta ja ovat riskissä jäädä ilman peruskoulun päättötodistusta. Erityisopettajia on palkattu lisää syksystä 2023 henkilöstösuunnitelman mukaisesti.

Talous

Suurimmat menot koostuvat sisäisistä vuokrista sekä henkilöstömenoista. Muutokset sisäisten vuokrien osalta koskien Lyceiparkens skolan koulupihan uudistamisesta, Värberga skolan lisärakennuksesta ja Borgå Gymnasiumin julkisivukorjauksesta on huomioitu talousarviossa. Ruotsinkielisen koulutusjaoston käsittelemät resurssit peruskoulun opetussuunnitelman mukaisen opetuksen turvaamiseksi tulevalle lukuvuodelle ovat viime vuosien tasolla. Ulkoiset tuet kattavat suurelta osin koronapandemiasta aiheutuvan toimenpideohjelman kustannukset, mutta myönnettyihin tukiin sisältyy myös omavastuuosuus, joka on yleensä 10–20 % kokonaiskustannuksista. Lisäykset henkilöstömenoissa johtuvat panostuksesta oppilaisiin, joilla on riski jäädä ilman päättötodistusta, Korona-ohjelman toimenpiteistä, valmistavan opetuksen tarpeista sekä johtamisjärjestelmän uudistuksesta. Koronapandemian aikana koulujen henkilökunta on osallistunut vain vähän täydennyskoulutuksiin, mikä on johtanut patoutuneeseen tarpeeseen, jota alettu purkamaan, mikä on myös lisännyt sijaistarvetta. Oppivelvollisuuden laajentaminen lisäsi tarvetta useamman kurssin järjestämiseen lukiossa syksystä 2023. Ruotsinkielisten koulutuspalvelujen tulot muodostuvat pääosin valtion ulkopuolisista tuista sekä niin sanotuista kotikuntakorvauksista, joiden arvioidaan olevan pienempiä kuin vuonna 2022. Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan välipalakustannukset sekä valtuuston päättämät koululaisten välipalat ovat mukana talousarviossa. Valtion erityisavustukset lukuvuodelle 2023–2024 on huomioitu niin tulojen kuin menojen osalta kevääseen 2024 asti. Koronapandemian seuraukset, koulujen oppilaiden läsnäolon haasteet, tilattujen koulukykyjen hankinnat ja Ukrainan sota ja sen seurauksena valmistavan opetuksen tarve, aiheuttavat epävarmuutta loppuvuoteen 2023. On lisäksi haastavaa ennakoida hankalasta maailmanpoliittisesta tilanteesta johtuvat hinnankorotukset tarvikkeissa ja muissa kustannuksissa.

Varhaiskasvatuspalvelut

Asiakkuudet

Alle 3-vuotiaiden lasten osallisuusaste varhaiskasvatuksessa kasvaa ja 1–2-vuotiaiden lapsiryhmien määrä lisääntyy. Tämä näkyy läntisellä alueella lisäryhmien perustamisena. Asiakasmaksutulojen arviointi talousarvion valmisteluvaiheessa oli haastavaa, koska varhaiskasvatuksen asiakasmaksulakiin tehtiin useita muutoksia monessa eri vaiheessa. Asiakasmaksutuloja arvioidaan saatavan 230.000 euroa enemmän kuin talousarvioon on kirjattu.

Toiminnot, palvelut ja prosessit

Varhaiskasvatuspalvelujen kysyntä vaihtelee alueittain ja kieliryhmittäin, minkä vuoksi lähipalveluperiaatteen toteuttaminen on haasteellista. Läntisen alueen lisääntyneen palvelukysynnän vuoksi Gammelbackan ja Eestinmäen päiväkotieihin perustettiin tilapäisryhmät alkuvuodesta. Näissä päiväkodeissa otettiin tilapäisesti salia ja ruokasalitiloja käyttöön perustettaessa uusia lapsiryhmiä. Opintielle saatiin elokuussa lisätilat kahdelle uudelle ryhmälle kahden aikaisemmin perustetun ryhmän lisäksi. Opintilla on nyt yhteensä neljä ryhmää, kaksi uusissa lisätiloissa ja kaksi vanhoissa lisätiloissa. Opintien tiloihin on hankittu toimintavälineitä ja kalusteita, joiden hankintakustannuksia ei ole huomioitu päiväkodin talousarviossa. Eestinmäen päiväkodin lisäryhmästä voitiin

luopua tässä yhteydessä. Gammelbackan päiväkodissa jatkuu edelleen yksi lisäryhmä.

Bjurbölen päiväkodissa valmistaudutaan siirtymään uudisrakennustiloihin vuoden vaihteen jälkeen. Loppuvuodesta tehdään uuteen päiväkotiin tarvittavia hankintoja, joiden kustannuksiin ei ole varauduttu päiväkodin talousarviossa. Eestinmäen ja Huhtisen päiväkotien rakennushankkeiden suunnittelu etenee. Eestinmäen päiväkotia valmistautuu loppuvuodesta siirtymään väistötiloihin ensi vuoden alkupuolella. Kaarenkylän päiväkodin korvaaminen uusilla tiloilla on myös valmistelussa, ja Jokilaakson koulun yhteyteen suunnitellut tilat ovat hankesuunnitelmavaiheessa.

Avoimien varhaiskasvatuspalveluiden länsirannalle suunnitellun toimipisteen hankesuunnitelma on valmistunut ja uudisrakennushanketta länsirannalla viedään eteenpäin.

Varhaiskasvatustalain mukaiseen kolmiportainen tuki – prosessiin liittyvä hallinnollinen päätös tehostetusta ja erityisestä tuesta on otettu käyttöön varhaiskasvatuspalveluissa. Lasten tuen tarpeet ovat lisääntyneet ja tämä näkyy määräraikaisten lapsen tuen lastenhoitajien määrän lisääntymisenä.

Valtion erityisavustuksien avulla on edelleen panostettu toiminnan kehittämiseen. Liikkumisen lisäämisen edistämisen 3-vuotinen hanke päättyi huhtikuussa. Hankkeen aikana saatiin vakiinnutettua monia hyviä uusia käytäntöjä. Lasten liikuntasuosituksen mukainen 2/3 lasten päivän liikuntasuosituksesta toteutuu Porvoon varhaiskasvatuksessa.

Vieraskielisten lasten ja perheiden tukemista sekä hyvinvointityötä jatketaan palkkaamalla valtionavustusten avulla varhaiskasvatuksen erityisopettajia, kieli- ja kulttuuriopettajia ja varhaiskasvatuksen lastenhoitajia.

Päiväkotien johtajuusjärjestelyjen kehittämiseksi käynnistettiin alkusyksystä apulaisjohtajamallin pilotointi kahdessa päiväkodissa ajalle 8/2023 - 5/2024.

Yksityisen päiväkotia Piccolon toiminnan loppumisen jälkeen Rauhankadun toimipaikassa olevat kaksi ryhmä siirtyivät Puistopäiväkodin ryhmiksi. Elo-syyskuussa Rauhankadulla on tehty korjaustoimenpiteitä sisä- ja ulkotiloissa. Rauhankadun ryhmien siirtyminen kaupungin toiminnaksi on lisännyt Puistopäiväkodin vuokra-, henkilöstö- ja toimintavälineiden kustannuksia.

Henkilöstö

Kelpoisuusehdot täyttävän henkilöstön saatavuus ja sijaisten saanti on ollut edelleen haastavaa. Varhaiskasvatuksessa on paljon määräraikaista henkilöstöä, koska useisiin tehtäviin on palkattu ei-kelpoisuusehdot täyttävää henkilöstöä. Varhaiskasvatuspalveluihin palkatun määräraikaisen rekrytointiasiantuntijan toimesta on kehitetty sijaisvälystä. Vakituisten sijaisten lisääminen päiväkotieihin ja Lapsen tukeen on auttanut henkilöstön riittävyyden varmistamisessa.

Päiväkotien henkilöstörakennetta pyrittiin nimikemuutoksien avulla muuttamaan talousarviovalmistelun yhteydessä varhaiskasvatustalain mukaiseksi ja näin lisäämään korkeakoulutettuja työntekijöitä päiväkotieihin. Varhaiskasvatuksen sosionomien rekrytoinnissa ei kuitenkaan onnistuttu saamaan kuin muutama työntekijä

tavoitellun 40 sijaan. Henkilöstön jatkokoulutautumisen tukeminen on tulevien vuosien aikana erittäin tärkeää, vaikkakin se on hidas tie lisäämässä kelpoisuusehdot täyttävää henkilöstöä.

Alan vetovoimaisuuden lisäämiseksi tehdään jatkuvasti yhteistyötä eri toimijoiden kanssa. Näkyvyyttä lisätään osallistamalla tapahtumiin ja samalla tuodaan esille alan merkityksellisyyttä. Porvoon varhaiskasvatuksessa on paljon panostettu laadun lisäämiseen kehittämällä toimintaympäristöjä, lisäämällä digitaalisuutta, kehittämällä johtajuutta ja panostamalla henkilöstön kouluttautumiseen.

Varhaiskasvatushenkilöstön saatavuushaasteiden vuoksi varhaiskasvatushenkilöstölle kohdennettiin merkittäviä palkantarkistuksia 1.6.2023 alkaen. Paikallisuuvotteluissa tehtäväkohtaisia palkkoja korotettiin sekä henkilökohtaisia lisä lisättiin. Sekä paikallisesti kohdennetut järjestelyerät että yleiskorotukset nostivat henkilöstökuluja enemmän kuin talousarviossa on huomioitu.

Talous

Varhaiskasvatuspalveluissa tapahtuneiden toiminnallisten muutosten vuoksi talousarvion puitteissa pysyminen on haasteellista. Varhaiskasvatuksen asiakasmaksuja odotetaan saatavan arvioitua enemmän, joka auttaa osittain lisääntyneiden menojen kompensoinnissa.

Lisäryhmien perustamisesta johtuva henkilöstölisäys Opintielle on huomioitu talousarviossa, mutta lisäryhmää Gammelbackan päiväkodissa elo-joulukuussa ei vastaavasti ole huomioitu talousarviossa. Yksityisen päiväkodin lakkauttaminen ja siirtyminen kaupungin toiminnaksi lisäsi Puistopäiväkodin henkilöstö- ja toimintakuluja, mutta palvelusetelin käytössä syntyy säästöjä.

Kotihoidontuen käytössä on lisääntynyt joustavan ja osittaisen hoitorahan kulut sekä sisarkorotusten määrä, jotka nostavat kotihoidon tuen kustannuksia. Lasten tuen tarpeet ovat lisääntyneet, joka näkyy Lapsen tuen yksikön kustannusten kasvuna.

Henkilöstömenojen kasvuun palkantarkistusten yhteydessä ei ole varauduttu riittävästi ja tämä aiheuttaa ylityspainetta talousarvioon.

TALOUSARVION TOTEUTUMINEN			2023								
Palvelualue	Tulosyksikkö	Vastuhenkilö	Tammi	Helmi	Maal is	Huhti	Touko	Kesä	Heinä	Elo	Syys
KASVU JA OPPIMINEN											
Kasvun ja oppimisen johto		Mervi Tuominen	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Suomenkielinen perusopetus ja lukiokoulutus	Hallinto ja kehittäminen	Jari Kettunen	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Suomenkielinen perusopetus	Jari Kettunen	1	1	1	1	1	1	1	3	3
	Lukiot	Jari Kettunen	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Aamu- ja iltapäivätoiminta	Jari Kettunen	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Ruotsinkielinen perusopetus ja lukiokoulutus	Hallinto ja kehittäminen	Rikard Lindström	1	1	1	1	1	1	1	1
	Ruotsinkielinen perusopetus	Rikard Lindström	1	1	1	1	1	1	1	1	
	Lukiot	Rikard Lindström	1	1	1	1	1	1	1	1	
Varhaiskasvatuspalvelut	Varhaiskasvatuksen yhteiset	Leila Nyberg	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Päiväkodit	Marjaana Kantonen	1	1	1	1	1	1	2	3	3
	Perhepäivähoito	Sanna Hänninen	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Lapsen tuki	Blomqvist Maija	1	1	1	1	1	1	2	3	3
	Muu varhaiskasvatus	Marjo Haapanen	1	1	1	1	1	1	1	1	1

1 Todennäköisesti pysytään talousarviossa.

3 Keskiuuri ylityspaine / Toteumaprosentit selvästi normaalia korkeammalla / Tiedossa merkittäviä tilannetta heikentäviä muutoksia.

2 Lievä ylityspaine / Toteumaprosentti korkea tavanomaiseen verrattuna / Tiedossa on muutoksia, jotka heikentävät tilannetta.

4 Talousarviomäärärahat ylittivät todennäköisesti / Talousarviomuutosta valmistellaan.

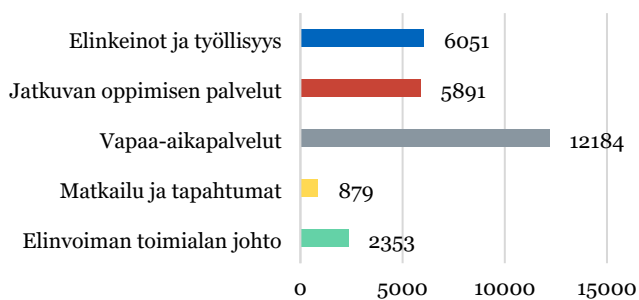

Palvelualue					
Kasvun ja oppimisen johto	Toteuma 1-9/2023	Muutettu TA 2023	Toteuma-% TA 2023	Toteuma 1-9/2022*	ENNUSTE
TOIMINTATUOTOT	144	0		0	
TOIMINTAKULUT	-3 542 356	-6 537 977	54,2 %	-1 262 982	-6 537 977
TOIMINTAKATE	-3 542 212	-6 537 977	54,2 %	-1 262 982	-6 537 977
Suomenkielinen perusopetus ja lukiokoulutus					
	Toteuma 1-9/2023	Muutettu TA 2023	Toteuma-% TA 2023	Toteuma 1-9/2022*	ENNUSTE
TOIMINTATUOTOT	2 403 435	2 857 800	84,1 %	2 432 274	2 500 000
TOIMINTAKULUT	-39 655 069	-52 801 456	75,1 %	-35 890 156	-53 300 000
TOIMINTAKATE	-37 251 633	-49 943 656	74,6 %	-33 457 882	-50 800 000
Ruotsinkielinen perusopetus ja lukiokoulutus					
	Toteuma 1-9/2023	Muutettu TA 2023	Toteuma-% TA 2023	Toteuma 1-9/2022*	ENNUSTE
TOIMINTATUOTOT	714 599	1 154 900	61,9 %	861 404	1 000 000
TOIMINTAKULUT	-17 572 353	-23 831 883	73,7 %	-16 743 055	-23 831 883
TOIMINTAKATE	-16 857 754	-22 676 983	74,3 %	-15 881 651	-22 831 883
Varhaiskasvatuspalvelut					
	Toteuma 1-9/2023	Muutettu TA 2023	Toteuma-% TA 2023	Toteuma 1-9/2022*	ENNUSTE
TOIMINTATUOTOT	2 036 110	3 159 500	64,4 %	2 749 271	3 159 500
TOIMINTAKULUT	-31 627 476	-39 861 399	79,3 %	-29 700 403	-40 461 399
TOIMINTAKATE	-29 591 366	-36 701 899	80,6 %	-26 951 132	-37 301 899

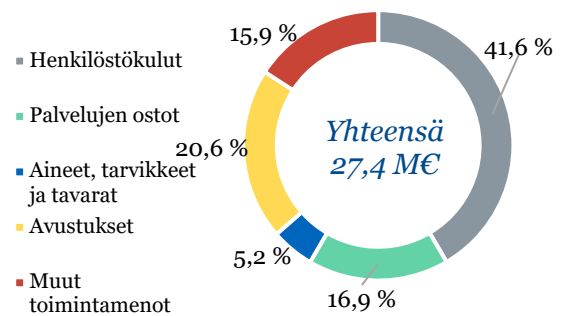
Elinvoima

Elinvoima	Toteuma 1-9/2023	Muutettu TA 2023	Toteuma-%	Toteuma 1-9/2022*	ENNUSTE
TOIMINTATUOTOT	4 240 750	6 569 300	64,6 %	3 856 451	6 269 300
TOIMINTAKULUT	-27 356 646	-39 160 277	69,9 %	-24 489 228	-38 860 277
TOIMINTAKATE	-23 115 896	-32 590 977	70,9 %	-20 632 777	-32 590 977

Elinvoima kulujakauma 09/2023
1 000 €

Elinvoima tiliryhmittäin

Elinvoiman toimialan johto

Elinvoiman toimialan johdon painopisteitä ovat pitkälti olleet uuden organisaation ja toimialan kokonaisvaltainen implementointi ja jatkoyöstäminen. Synergiahyötyjen ja hyvien yhteisten toimintatapojen tunnistaminen ja omaksuminen, toimialan sisällä jatkuu vielä. Liikuntapalvelujen hallintomallin kehittämistyö on aloitettu.

Hallintopäällikkö ja johdon assistentti aloittivat elinvoiman johdossa huhtikuussa. Uusi elinvoiman lautakunta on kokoontunut kahdeksan kertaa.

Elinvoiman johdon palvelualueen talousarvio on edennyt suunnitelman mukaisesti.

Matkailu ja tapahtumat

Matkailu- ja tapahtumapalvelut toteutti Visit Porvoo – osaston Loviisan asuntomessuille 7.7.-6.8.2023. Osasto oli avoinna kaikkina messujen aukiolopäivinä. Osastolla vieraili kuukauden aikana tuhansia ihmisiä, joille jaettiin tietoa porvooolaisista ravintoloista, aktiviteeteista ja ostosmahdollisuuksista. Messujen aikana kävijöille jaettiin 8000 Visit Porvoo –kuponkivihkoa, jossa mukana oli paikallisten toimijoiden tarjouksia ja etuja. Yritykset arvioivat kyselyssä matkailu- ja tapahtumapalvelujen kanssa yhteistyön sujumisen arvosanaksi 4,25 asteikolla 1-5.

Elokuun lopulla tuotettiin ensimmäistä kertaa matkailu- ja tapahtumapalvelujen koordinoima Porvoon Jokikarnevaalit, jonka tuottamiseen osallistuivat elinvoiman toimialalta myös Porvoonseudun musiikkiopisto, kulttuuripalvelut, kirjasto sekä nuorisopalvelut sekä kaupunkikehityksestä kaupunkinfra. Tapahtuman huipensi Tanssivat Vedet –esitys Porvoonjoella. Tapahtumaan asetettu

kävijämäärätavoite täyttyi ja kävijöiltä saatu palaute on ollut kannustavaa. Tapahtumalle suunnitellaan jatkoa myös vuodelle 2024.

Taidetehtaan peliviikonloppu Taidetehtas x Games - pelitapahtuma 23.–24.9. houkutteli kahden päivän aikana noin tuhat pelaamisesta kiinnostunutta Tehdassaliin kokeilemaan VR-, konsoli ja ajosimulaattoripelaamista. Tapahtumassa oli mukana myös Porvoon nuorisopalvelut sekä Porvoon Pöytäpeliyhdistys omilla pisteillään. Koko perheen pelitapahtuma oli onnistunut kokonaisuus, joka houkutteli Taidetehtaalta uutta, nuorempaa yleisöä.

Matkailu- ja tapahtumapalvelut on toteuttanut kesän aikana aktiivisesti markkinointitoimenpiteitä Visit Porvoon omissa sosiaalisen median kanavissa sekä ostetun median kanavissa. Koonti markkinointitoimenpiteistä löytyy kaupungin verkkosivuilla. Heinä-syyskuun välisenä aikana matkanjärjestäjiä ja somevaikuttajia on vierailut Porvoossa mm. Kiinasta, Virossa ja Englannista. Matkailu- ja tapahtumapalvelut osallistuivat Smaku Events Oy:n kumppanina ruoka-alan toimittajille ja vaikuttajille suunnattuun mediapäivään.

Vapaa-aikapalvelut

Vapaa-aikapalveluiden toimintavuosi on edennyt suunnitelmien mukaisena, ja uusina toimintamuotoina on valmisteltu Pensselitehtaan bänditiloja, skeittihallia sekä virtuaalista taidemuseota. Kulttuuri- ja liikuntaohjelmaa on toteutettu johdonmukaisesti, ja nuorisopalvelut valmistellut NUPS:aa eli nuorisotyön perussuunnitelmaa. Julkiset tilat, kuten kirjastot, museot, näyttely-, nuoriso- ja liikuntatilat ovat olleet normaalisti auki ja asiakkaat ovat löytäneet takaisin eri palvelujen pariin. Kokonniemen kiinteistö- ja kehittämishanke etenee, ja liikuntapalveluiden ja

liikuntapaikkaverkoston kehittämistä valmistellaan johdonmukaisesti. Vapaa-aikapalveluiden avustuskokonaisuus toteutettiin keväällä ensimmäistä kertaa kaupunginhallituksen vahvistaman uuden avustusohjeen mukaisena. Kulttuuripalvelut valmistelee yleisavustuksen uudistamista yhteistyössä matkailu- ja tapahtumapalveluiden kanssa. Nuorisopalveluiden osalta uusien toimintojen käynnistyminen Pensselitehtaan bänditiloilla sekä skeittihallissa aiheuttaa lievää talousarvion mukaisen kustannustason ylityspainetta, sillä päätökset näistä uusista palvelumuodoista tehtiin vasta edellisen talousarviovalmistelun jälkeen, eikä niitä näin ollen ole huomioitu vuoden 2023 talousarviossa.

Liikuntapalvelut

Liikuntapalveluissa on menossa useita kehittämis- ja muutosprosesseja, jotka vaikuttavat niin sisäiseen työntekoon kuin ulkoisiin asiakkaisiin. Timmi-varausjärjestelmän sähköinen asiointi on entistä laajemmassa käytössä vuorojen hakemisessa, ja toimintatapoja kehitetään edelleen saadun palautteen pohjalta. Yhteistyö mm. toimilajohdon, kaavoituksen ja maankäytön sekä kaupunki-infran kanssa on tiivistynyt entisestään. Kokonniemen kokonaisuuden suunnittelu etenee.

Hinthaaran lähiliikuntapaikan täydentävä kaukalo asennetaan lokakuussa. Kokonniemen ulkokuuntolueen laajennusurakka on käynnissä ja sen arvioidaan valmistuvan aikataulussaan 15.12.2023 mennessä. Ulkoilureittien valaistus selvitys on valmistunut ja tennisseinän Tolkkisiin valmistuu lokakuun aikana. Urheiluhallin kuntosalilaitteet on uusittu ja uusi traktori on hankittu. Holkenin ulkoilureitin siirto ja perusparannus on käynnissä.

Usean työtehtävän määräaikaisjärjestelyt vaikuttavat edelleen heikentävästi Liikuntapalvelujen toimintaan.

Kulttuuripalvelut

Kulttuuripalveluiden järjestämät kulttuuripalvelut ja –tapahtumat sekä näyttely- ja museotoiminta on toteutettu suunnitelmien mukaisesti. Useampi kulttuuripalveluiden tuottamista syksyn tapahtumista on loppuunmyyty. Kulttuuriohjelman 2030 toimintavuoden painotuksiin kuuluu mm. hyvinvoinnin edistäminen kulttuuripalveluiden ja –tapahtumien järjestämisessä. Osallistumisen kynnyks on pidetty matalana, ja erityisesti lasten ja lapsiperheiden tarpeita on huomioitu. Vastuu kulttuurikasvatuksen Kultis-toiminnan koordinoinnista on siirtynyt vapaa-aikapalveluiden hallinnosta kulttuuripalveluille. Palvelumalli päivitetään vastaamaan koulujen nykytarpeita. Muun kulttuurikasvatustarjonnan alueellinen suunnittelutyö jatkuu koko vuoden Sipoon kunnan kanssa Svenska Kulturfondenin hankerahoituksella. Myös kaupunkikulttuurin ja -elämän vetovoiman vahvistamiseen on panostettu taiteen keinoin esimerkiksi osallistamalla useisiin kaupunkitapahtumiin sekä tarjoamalla Näsin kartanoa kulttuuritoimijoiden käyttöön. Länsirannan taideohjelman kautta on hankittu kaksi uutta julkista teosta. Kulttuuripalvelut osallistuu Event Factoryn Oy:n kanssa Taidetehtaan toiminnan jatkokehittämiseen.

Kirjastopalvelut

Kirjastossa on perustoiminnan lisäksi ollut vuoden aikana paljon tapahtumia, näyttelyitä, vilkasta yhteistyötä koulujen ja varhaiskasvatuksen kanssa sekä hankkeisiin liittyvää toimintaa. Vuoden 2023 tavoitteisiin kuuluu monilukutaidon ja lukuinnon tukeminen yhteistyössä koulujen, varhaiskasvatuksen ja perheiden kanssa. Kesän lukukampanja, joka toteutettiin yhteistyössä alakoulujen ja perheiden kanssa, oli huipentuma tälle työlle, ja luettujen kirjojen määrässä tehtiin uusi ennätys. Porvoossa puhuttaa -hankkeen avulla on edistetty vuoropuhelua ja osallistumista kaupungissa järjestämällä keskustelutilaisuuksia ja jalkautumalla asukastapahtumiin. Hanke on päättymässä, mutta jatkohanke on alkamassa, ja kirjasto pyrkii sisällyttämään osallisuuden ja vuoropuhelun edistämistä myös perustoimintaan. Kirjastotaiteilua-hankkeessa on kirjastotaiteilijan avulla järjestetty sanataidepajoja ja -tapahtumia eri ikäisille. Syksyllä hankkeen puitteissa järjestetään sanataidekerho lapsille ja kirjoitusiltoja aikuisille. Vuoden tavoitteisiin kuuluvat myös pääkirjaston tilamuutosten loppuunsaattaminen uusimalla opasteet sekä avaamalla omatoimialuetta. Opasteet ovat melkein valmiit, mutta omatoimialueen avaaminen viivästyy sopimusteknisten ongelmien johdosta. Gammelbackan kirjaston sisäilmaongelmaan on haettu ratkaisua uusien ilmanvaihtolaitteiden avulla.

Nuorisopalvelut

Pensselitehtaan bänditilat ovat valmistuneet nuorten käyttöön 1.9. alkaen. Tilojen ensisijainen kohderyhmä on alle 25-vuotiaat, mikä myös vastaa tiloissa aloittavien ikäryhmää. Kaikki kymmenen tilaa on vuokrattu nuorille toiminnan käynnistyessä. Skeittihallin ramppien rakentaminen käynnistyi syyskuun lopussa. Tavoitteena on, että halli valmistuu loka-marraskuussa ja Asfaltti-ihottuma ry pääsee käynnistämään toimintaa. Nuorisotila Zentrassa otettiin uusi oma tila käyttöön pelitoiminnalle. Kasvatuksellisen pelitoiminnan ohella on nuorten käytössä uusi streamcorner, jossa nuoret pääsevät tutustumaan ja kokeilemaan striimaamista.

Harrastamisen malli siirtyi nuorisopalveluiden koordinoimaksi tänä syksynä. Kerhot ovat alkaneet jokaisessa peruskoulussa syyskuun lopussa. Lasten ja nuorten toiveita on pyritty toteuttamaan kerhon teemoissa. Haasteellista on ollut löytää ruotsinkielisiä ohjaajia. Koulukuljetusten tarjoaminen harrastuksiin osallistuville nuorille on koordinoinnin kannalta osoittautunut haasteelliseksi. Mallia kehitetään tiiviissä yhteistyössä koulutuspalveluiden kanssa.

Nuorisopalveluiden NUPS – nuorisotyön perussuunnitelma – työ on viimeistelyvaiheessa. Prosessiin on osallistunut koko nuorisopalveluiden henkilökunta ja nuoret. Nupsissa kuvataan porvoalaisen nuorisotyön työmuodot ja niiden toteuttamistavat sekä arvot ja nuorisotyötä ohjaavat asiakirjat, ohjeet ja säädökset. Olemme käynnistäneet syyskuussa nuorisotyön yhdenvertaisuussuunnitelman tekemisen yhdessä Rauhankasvatusinstituutin kanssa. Prosessiin osallistuu koko henkilökunta.

Yhteistyötä koulujen ja oppilaitosten kanssa on tehty palvelutarjottiminen mukaisesti koko vuoden. Haavi2 hanketta (nuorisotyötä alakouluissa) jatketaan vain valituissa suomenkielisissä kouluissa yhdellä työntekijällä rekryhaasteiden takia.

Jatkuvan oppimisen palvelut

Taiteen perusopetuksen toiminnalliset tavoitteet (Taideoppilaitos) ovat toteutuneet suunnitelman mukaisesti. Musiikkiopiston järjestämä musiikkileikkikoulutoiminta varhaiskasvatuksessa päivähoitopäivän aikana on laajentunut 1.8.2023 alkaen sekä Porvoossa että Mäntsälässä. Mäntsälässä varhaiskasvatuksen yhteyteen perustettiin 34 uutta muskariryhmää. Sopimus em. palvelun järjestämiseksi seuraavissa sopimuskunnissa Pukkilassa, Pornaisissa, Mäntsälässä, Loviisassa ja Porvoossa on loppusuoralla. Sopimusten hyväksymisten jälkeen voidaan aloittaa kuntalaskutus. Muu asiakaslaskutus on aloitettu ja se saadaan päätökseen marraskuussa.

SKAPA-hanke toteutuu Lapinjärvellä ja Loviisassa. Sipoon ja Porvoon SKAPA-hankkeen anomus valmistuneena ajallaan lokakuussa. Kyse on alla kouluikäisille tarjottavasta taidekasvatuksesta opetuskielenä ruotsi tai kaksikieliset ryhmät. Toimintaa rahoittaa pienillä omakustannusosuuksilla Kulturfondet, joka kohdistaa tuen suoraan ja ainoastaan kunnille.

Taideoppilaitoksen brändin luominen on alkanut yhdessä Porvoon kaupungin markkinoinnin kanssa ja ohjauksessa.

Syyskuun 20. päivän oppilas- ja tunti-ilanne on ilmoitettu Opetushallitukselle. Taideoppilaitoksen oppilasmäärä arvio on 5 968 oppilasta ja vuosituntiarvio 62 434 tuntia, joista tunneista musiikkiopiston osuus 56 744 tuntia vuodessa ja oppilasmäärästä 5 203 oppilasta.

Musiikkiopisto on Sipoon Nikkilän taiteen perusopetuksen osalta väistötiloissa. Jousiakatemia on pitänyt viikonloppumestarikursseja säännöllisesti.

Taidekoulun, Konstikkaan ja Kuvismuskarin oppilasmäärät ovat pysyneet lukuvuonna 2023-2024 edellisiin vuosiin verrattuna samalla tasolla. Porvoon ryhmät toimivat edelleen Kissankulmassa väistötiloissa.

Sipoon Artborgin taideopetus järjestetään remontin vuoksi väistötiloissa Nikkilän Enterissä syyslukukauden ajan. Avoimet virat on täytetty 1.8.2023 alkaen.

Syyslukukaudella Taidekoulu on toteuttanut yhteistyöhankkeen Viron Haapsalun taidekoulun kanssa. Kyseessä on koulujen yhteinen, teini-ikäisille nuorille suunnattu kaksiosainen leiri, jonka teemana on ekologinen taide. Leirit koostuvat erilaisista teemana liittyvistä työpajoista. Elokuussa Taidekoulun 14-henkinen ryhmä (10 nuorta ja 4 ohjaajaa) vieraili Haapsalussa viisi vuorokautta. Haapsalulaisten vastavierailu Porvooseen on lokakuussa. Hankkeeseen on saatu rahoitusta Nordplus-apurahasta (Viro hallinnoi).

Taidekoulu osallistui Länsirannan taidesuunnitelmaan toteuttamalla suuren, kaksiosaisen seinämaalauksen

Tolkkistentien alikulkutunneliin. Hankkeen yhteistyötaho oli Kulttuuripalvelut.

Kansalaisopiston asiakasmäärätavoite on 7000 opiskelijaa vuoden 2023 aikana. Tämä tavoite näyttää toteutuvan, tilanne syyskuussa oli 6200 opiskelijaa. Toteutamme kuntalaisille Porvoossa ja Askolassa opetusta monipuolisesti eri aihealueilta, lähi- ja etäopetuksena, suomeksi ja ruotsiksi. Opinto-ohjelmassa on painotettu ajankohtaisia ilmiöitä ja asiakkaita kiinnostavia kursseja. Vapaassa sivistystyössä korostuu omaehtoinen oppiminen, yhteisöllisyys ja osallisuus. Alkuvuodesta 2023 kansalaisopiston painopistealueita ovat olleet digitaitojen vahvistaminen, luku- ja kirjoitustaidon opetus, neuvonta ja ohjaus. Painopistealueet toteutetaan osittain tai kokonaan hankerahoituksella.

Työ kansalaisopiston hallintorakenteen ja johtamisjärjestelmän selkeyttämiseen on meneillään.

Elinkeinot ja työllisyys

Elinkeinot, työllisyys ja kotoutumisen edistäminen aloittivat tässä uudessa yhdistelmässä ja uutena palvelualueena vuoden 2023 alusta. Palvelualueen päämääränä on tuoda työllisyys- ja kotoutumispalvelut lähemmäksi elinkeinoelämää, jotta nyt ja tulevaisuudessa voitaisiin paremmin vastata yrityskentän kasvavaan työvoimatarpeeseen.

Elinkeinopuolella on jatkettu Business Porvoon toimintamallin kehittämistä yhdessä Kehitysyhtiö Posintran ja porvooolaisen yrityskentän kanssa. Samoin on jatkettu aktiivista Invest-In toimintaa ja tavoiteltu Porvooseen sijoittumaan sekä kansallisia että kansainvälisiä yrityksiä. Porvooseen sijoittumista suunnittelevat tällä hetkellä erityisesti erilaiset isommat vihreän energian toimijat, ja heille soveltuvia maankäytön ratkaisuja on koordinoitu yhdessä Kaupunkikehityksen yksiköiden kanssa.

Työllisyyspalveluissa on sekä hoidettu työttömyyttä Kuntakokeilun toiminnoissa työnvälityksen palveluilla että valmisteltu Työ- ja elinkeinopalveluiden uudistusta, joka astuu voimaan 1.1.2025. Kuntakokeilussa on hoidettu kaupungille siirtyneiden työnhakija-asiakkaiden työttömyysturva ja lisäksi kehitetty työllistämistoimia tekemällä aktiivisempaa yritysyhteistyötä mm. työluotsien toiminnan myötä. Ohjaamo siirtyi vuoden alussa osaksi työllisyyspalveluita, ja nuorten työllistymiseen on myös pyritty kiinnittämään entistä enemmän huomiota. Kolmannen vuosineljänneksen aikana työttömyys on lähtenyt edelliseen neljännekseen verrattuna hyvin hienoiseen kasvuun talouden näkymien huonontuessa. Samalla yrityskentässä edelleen jatkuva huomattava työvoimapulaa. Työllisyystilanteen huonontuminen, ja erityisesti pitkäaikaistyöttömyyden syventyminen näkyy mm. kaupungin työmarkkinaosuuksien kasvuna, ja ko. maksujen loppusumma tulee kasvamaan ainakin kuluvan vuoden ajan. Myös tulevan TE-uudistuksen valmistelun kustannukset ovat olleet suunniteltua korkeammat. Tulevien kuukausien aikana selvinnee, voidaanko valmistelun kustannuksiin saada valtiolta korvauksia.

Kolmen toteutuneen kvartaalin jälkeen voidaan kotoutumisen edistämisen osalta todeta, että talousarvio ei ole toteutunut odotetulla tavalla. On ollut vaikea ennustaa asiakasvirtojen määrää, kuten myös mille vuosineljänneksille ne ajoittuvat. Porvoo on vuodelle 2023 lisännyt kuntapaikkoja sadalla (100) paikalla. Lisäkuntapaikoille on toistaiseksi esitetty vain kolmea henkilöä. Uudenmaan ELY-keskukselta saadun tiedon mukaan pyritään kuntapaikkoja lähteä nyt aktiivisesti täyttämään, mikä lisää merkittävästi loppuvuoden asiakastyötä ja siihen liittyviä kustannuksia. Kuluvana vuonna vuosittain saapuva pakolaiskiintiö (25 henkilöä) saapuu myös poikkeuksellisesti kokonaisuudessaan vasta loppuvuodesta. Edellä esitettyjen seikkojen pohjalta voidaan todeta, että kotoutumisen edistämisen asiakastyöhön liittyvät kustannukset tulevat painottumaan vuoden viimeiseen neljännekseen. Ukrainalaiset ovat syksyn aikana hakeneet aktiivisesti kotikuntamerkintöjä, ja ukrainalaisia kotikuntamerkinnän saaneita on noin 80 henkilöä. Kotoutujia, joista kunnalle maksetaan laskennallista korvausta, on tällä hetkellä (10/2023) 192 henkilöä. Ukrainalaisten siirtyessä kuntaan ovat he asuneet Suomessa vähintään vuoden eikä heistä näin ollen synny yhtä suuria kustannuksia kuin kiintiöpakolaisista. Ukrainalaisista saadut korvaukset kattavat hyvin heistä aiheutuneet kustannukset. Kotoutumisen edistämisen yksikkö on myös toiminut vajaamiehityksellä, mikä osaltaan on vaikuttanut arvioitujen henkilöstökulujen toteumaan.

TALOUSARVION TOTEUTUMINEN				2023								
Palvelualue		Vastuuhenkilö		Tammi	Helmi	Maalis	Huhti	Touko	Kesä	Heinä	Elo	Syys
ELINVOIMA	1	Todennäköisesti pysytään talousarviossa.	3	Keskisuuri ylityspaine / Toteumaprosentit selvästi normaalia korkeammalla / Tiedossa merkittäviä tilannetta heikentäviä muutoksia.								
Elinvoiman johtaja	2	Lievä ylityspaine / Toteumaprosentti korkea tavanomaiseen verrattuna / Tiedossa on muutoksia, jotka heikentävät tilannetta.	4	Talousarvion määrärahat ylittyvät todennäköisesti / Talousarvion muutosta valmistellaan.								
Matkailu ja tapahtumat		Sari Myllynen		1	1	1	1	1	1	1	1	1
Vapaa-aikapalvelut		Vapaa-aikapalvelujen hallinto	Minna Särelä	1	1	1	1	1	1	1	1	2
		Kirjastopalvelut	Malin Hollmén	1	1	1	1	1	1	1	1	1
		Kulttuuripalvelut	Susann Hartman	1	1	1	1	1	1	1	1	1
		Liikuntapalvelut	Piritta Forsell	1	1	1	1	1	1	1	1	1
		Nuorisopalvelut	Nina Jorkama	1	1	1	1	1	1	1	2	2
Jatkuvan oppimisen palvelut		Taiteen perusopetus	Felix Willebrand	1	1	1	1	1	2	2	2	2
		Kansalaisopisto/Medborgarinstitutet	Annelie Åkerman-Anttila	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Elinkeinot ja työllisyys		Elina Duréault		1	1	2	2	3	3	3	3	3

Palvelualue					
Elinvoiman toimialan johto	Toteuma 1-9/2023	Muutettu TA 2023	Toteuma-%	Toteuma 1-9/2022*	ENNUSTE
TOIMINTATUOTOT	0				0
TOIMINTAKULUT	-2 352 763	-3 813 300	61,7 %	0	-3 813 300
TOIMINTAKATE	-2 352 763	-3 813 300	61,7 %	0	-3 813 300
Matkailu ja tapahtumat					
Matkailu ja tapahtumat	Toteuma 1-9/2023	Muutettu TA 2023	Toteuma-%	Toteuma 1-9/2022*	ENNUSTE
TOIMINTATUOTOT	6 699			1 657	
TOIMINTAKULUT	-878 555	-1 226 736	71,6 %	-782 406	-1 226 736
TOIMINTAKATE	-871 856	-1 226 736	71,1 %	-780 750	-1 226 736
Vapaa-aikapalvelut					
Vapaa-aikapalvelut	Toteuma 1-9/2023	Muutettu TA 2023	Toteuma-%	Toteuma 1-9/2022*	ENNUSTE
TOIMINTATUOTOT	2 089 599	2 762 700	75,6 %	1 918 411	2 762 700
TOIMINTAKULUT	-12 184 157	-17 103 131	71,2 %	-11 144 000	-17 303 131
TOIMINTAKATE	-10 094 558	-14 340 431	70,4 %	-9 225 588	-14 540 431
Jatkuvan oppimisen palvelut					
Jatkuvan oppimisen palvelut	Toteuma 1-9/2023	Muutettu TA 2023	Toteuma-%	Toteuma 1-9/2022*	ENNUSTE
TOIMINTATUOTOT	1 256 885	2 381 600	52,8 %	1 438 727	2 381 600
TOIMINTAKULUT	-5 890 530	-8 139 939	72,4 %	-5 602 513	-8 139 939
TOIMINTAKATE	-4 633 644	-5 758 339	80,5 %	-4 163 786	-5 758 339
Elinkeinot ja työllisyys					
Elinkeinot ja työllisyys	Toteuma 1-9/2023	Muutettu TA 2023	Toteuma-%	Toteuma 1-9/2022*	ENNUSTE
TOIMINTATUOTOT	887 566	1 425 000	62,3 %	497 656	1 125 000
TOIMINTAKULUT	-6 050 641	-8 877 171	68,2 %	-6 960 309	-8 377 171
TOIMINTAKATE	-5 163 075	-7 452 171	69,3 %	-6 462 654	-7 252 171

Henkilöstö

Talousarvion 2023 henkilöstösuunnitelman mukaan vuosi alkaa suurilla muutoksilla, jotka vaikuttavat merkittävästi myös henkilöstötarpeeseen. Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen perustamisen myötä vuoden 2022 henkilöstösuunnitelmassa olleesta noin 3100 vakanssista siirtyi noin 1100 hyvinvointialueelle. Lisäksi hallintopalveluiden yhtiöittämisessä siirtyi 50,5 vakanssia HPK Palvelut Oy:öön. Näiden henkilöstösiirtojen takia kaupungin organisaatioon syntyy paitsi uusia palveluiden ostamiseen, ohjaamiseen ja hankintaan liittyvää osaamistarvetta myös selkeää osaamisvajetta muun muassa valmiuden, varautumisen ja riskienhallinnan osalta sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen koordinoinnin osalta.

Alla olevissa kaavioissa seurataan kehitystä kaupunkiin jääneillä toimialoilla tammi-kesäkuussa. Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä Itä-Uudenmaan pelastuslaitoksen tiedot aiemmilta vuosilta eivät sisälly kaavioihin. Alkuvuoden tilastot ovat myös nyt päivittyneet.

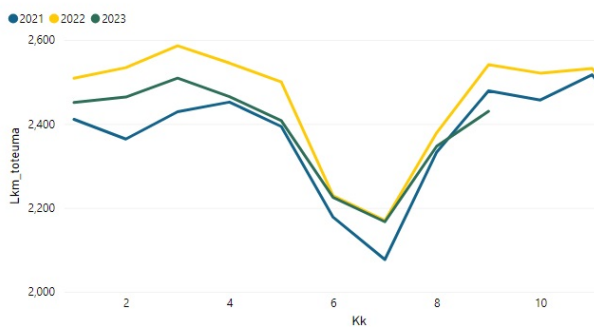
Kaavion 1 mukaan kuukausittainen henkilöstömäärä tammi-syyskuussa 2023 oli hieman alhaisempi kuin vuosina 2021-2022 kaupunkiin jääneillä toimialoilla.

Myös kaupunkiin jääneiltä toimialoilta on siirtynyt henkilöstöä hyvinvointialueelle ja samalla organisaation jakautumisen takia syntyneiden osaamisvajeden täyttämiseksi on ollut tarve lisätä henkilöstöä. Henkilöstön kokonaismäärä syyskuun lopussa oli 2430, kun vuoden 2022 syyskuun lopussa henkilöstön kokonaismäärä nykyisillä toimialoilla oli 2541.

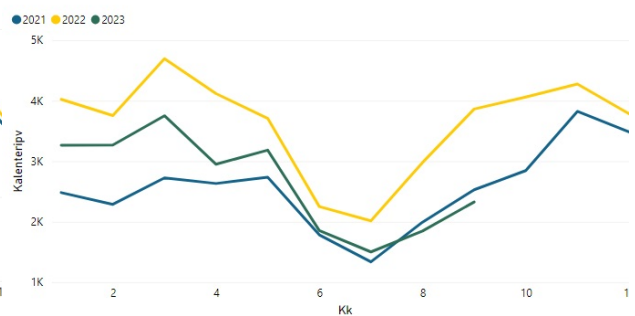
Kaavion 2 kuukausittaiset työkyvyttömyysoissaolo-kalenteripäivät osoittavat, että työkyvyttömyysoissaolot ovat laskeneet edellisestä vuodesta ja ovat jo painuneet syyskuussa alemmalle tasolle kuin vuonna 2021. Tämä selittyy suurelta osin aiempien vuosien koronapandemian aiheuttamilla ja muilla lyhyillä sairauspoissaoloilla. Koulujen kesäkeskeytys vaikuttaa myös vähentävästi sairauspoissaolojen määrään. Poissaaloista noin 42,5 % on kestoaltaan enintään seitsemän päivän mittaisia. Työterveyshuollolta saatujen tietojen mukaan sairauspoissaolojen yleisimmät diagnosoiryhmät ovat mielenterveyden häiriöt sekä tuki- ja liikuntaelinsairaudet.

Kaavio 3 osoittaa, että maksettujen ylityökorvausten määrä vaihtelee huomattavasti kuukausittain. Etenkin helmikuussa maksettujen ylityökorvausten määrä on vähentynyt selkeästi verrattuna edellisiin vuosiin. Lasku selittyy sillä, että helmikuussa talvikunnossapitotyötä ei ole teetetty samassa määrin ylityönä kuin aiempina vuosina. Vuoden edetessä rahana korvattu ylityö on vähentynyt selkeästi.

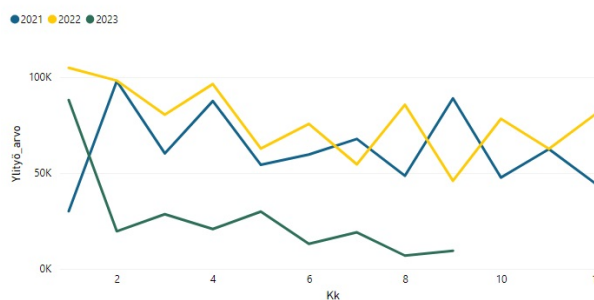
KUUKAUSITTAINEN henkilöstön määrä

KUUKAUSITTAISET työkyvyttömyysoissaolopäivät

KUUKAUSITTAISET ylityökustannukset

Investoinnit

Kaupunki-infra

Investoinnin työohjelma on pääosin toteutunut hanketasolla, mutta hankkeiden välillä on tehty painotuksia määrärahojen käytössä. Edellisvuosien mukaisesti joitain hankkeita ei ole päästy aloittamaan suunnitellusti tai hankkeita ei ole toteutettu suunnitellulla tasolla. Vastaavasti joitain hankkeita on tehty suunniteltua laajemmin tai määrärahoja on kulunut odottamattomien kulujen takia. Suunniteltua laajempina hankkeina on toteutettu Taidetehtaankadun jatke ja uusi Kokonniementie, jossa pohjamaanstabilointia tehtiin etukäteen viereisen puutalokorttelin tontinrajoja myöten. Kokonaisuudessaan investointimäärärahoja jää käyttämättä mm. luvitusten puuttumisen ja toiminta-aikearajoitusten takia.

Kulloon yritysalue kokonaisurakka on valmistunut ja vastaanotettu, pois lukien urakan sopimuskokonaisuudesta irrotettu Nesteentien pohjoisen kanavoidun liittymän ja EV1-alueen osuudet. Nesteentiellä uuden kanavoidun liittymän ja EV 1 alueella osalta työt ovat edelleen kesken. Nesteentiellä viivästys ja töiden keskeytys johtui suunnitelmissa esitettyä heikomman maaperän takia, mikä on vaatinut lisä- ja muutossuunnittelua. Muutossuunnitelmat valmistuivat, mutta suunnitelmissa esitetty rakennustapa oli arvioitu alustavaa kustannustasoa huomattavasti kalliimmaksi, josta syystä kaupunki-infra on pyytänyt suunnitellun toteutuksen arvioimista toiselta asiantuntijalta sekä on sopinut neuvottelut Uudenmaan ELY-keskuksen kanssa mahdollisesta kevyemmästä toteutustavasta. Kaupunki-infra on oma-johtoisesti jatkanut yritysalueen rakentamista, ylijäämämaiden poisajamisella myytäviltä kiinteistöiltä sekä jatkanut alueen päällystyksiä alkavan tontinrakentamisen vaatimuksien mukaisesti. Itse Kulloon yritysalueella on tehty viimeistelytyötä, asfaltointia, EV-alueiden rakentamista sekä tonteilla olevien maa-aineskasojen poistoja.

Länsirannan tapahtumapuiston alue valmistui suunnitellusti kesäkuussa, jonka yhteydessä avattiin

myös uusi Taidetehtaankadun jatkeen ja uuden Kokonniementien katuyhteys. Länsirannan alueen pohjanvahvistustyöt ovat saatettu valmiiksi heinäkuun aikana.

Päällystämistä on tehty normaaleja vuosia enemmän johtuen voimassa olevan sopimuksen nykyisiä uusia hintoja huomattavasti alemman hintatason takia. Odotettavissa on huomattava kustannustason nousu vuonna 2024 tulevissa päällystystarjouksissa. Vanhan sillan rakennustöiden siirtymisen takia vanhan sillan uudelleenrakennukseen budjetoituja määrärahoja on siirretty uudisrakennuskohteisiin ja päällystämiseen suurimman korjausvelan alla olevien kokooja- ja asuntokatuja uudelleenpäällystyksiä ja rakenteenparannuksia varten. Kokooja- ja asuntokatuja uudelleenpäällystyksiä ja rakenteenparannuksia on toteutettu kolmannen osavuotiskauden aikana Huhtisissa ja Järnbölessä.

Toimitilat

Huhtisten päiväkodin urakkatarjoukset on saatu, urakoitsijavalinta tehdään lokakuussa. Rakennustyöt alkavat loppuvuoden aikana. Hinthaaran sivistyskeskuksen urakat laitettiin uudelleen laskentaan, koska ensimmäisellä kerralla ei saatu yhtään tarjousta. Eestinmäen päiväkodin kilpailutus venyy vuoden loppuun. Nimbustalon kerrosten rakennusurakat etenevät aikataulun mukaisesti ja valmistuvat vuoden loppuun mennessä. Ensimmäiset sisään muutot tapahtuvat ennen joulua. Bjurbölen päiväkodin uudisrakennuksen työt on aloitettu.

AE-koulun pihan peruskorjaus on pieniä puutteita lukuun ottamatta valmis. Vuoden 2023 purku-urakat valmistuvat loppukesällä.

Hankesuunnittelu on käynnissä Gammelbackan uuden koulun, varhaiskasvatuksen pohjoisten alueiden uudistilojen, Kvarnbackenin koulun lisätilojen ja avoimen varhaiskasvatuksen uudisrakennuksen osalta. Hankesuunnitelmat valmistuvat syksyn ja alkutalven

aikana, minkä jälkeen ne tuodaan kaupungin hallituksen käsittelyyn.

INVESTOINNIT	Alkuperäin en TA2023	TA- muutokse t	TA 2023 muutosten jälkeen	Toteuma 1-9/2023	Poikkeama	TOT-%
KONSERNIPALVELUT	-14 980 000	-5 350 000	-20 330 000	-10 850 499	-9 479 501	53,4 %
Kaupunginhallitus	-14 980 000	-5 350 000	-20 330 000	-10 850 499	-9 479 501	53,4 %
Osakkeet ja osuudet	-650 000	0	-650 000	-572 160	-77 840	88,0 %
Irtain omaisuus	-330 000	0	-330 000	-31 396	-298 604	9,5 %
Talonrakennus	-14 000 000	-5 350 000	-19 350 000	-10 246 942	-9 103 058	53,0 %
KAUPUNKIKEHITYS	-11 271 000	-3 880 000	-15 151 000	-9 112 508	-6 038 492	60,1 %
Kaupunkikehityslautakunta	-11 271 000	-3 880 000	-15 151 000	-9 112 508	-6 038 492	60,1 %
Irtain omaisuus	-901 000	-40 000	-941 000	-544 021	-396 979	57,8 %
Kiinteä omaisuus	-1 000 000	-2 500 000	-3 500 000	-1 299 549	-2 200 451	37,1 %
Kaupunki-infra	-9 370 000	-1 340 000	-10 710 000	-7 268 938	-3 441 062	67,9 %
KASVU JA OPPIMINEN	-150 000	-35 000	-185 000	-56 396	-128 604	30,5 %
Kasvun ja oppimisen lautakunta	-150 000	-35 000	-185 000	-56 396	-128 604	30,5 %
Irtain omaisuus	-150 000	-35 000	-185 000	-56 396	-128 604	30,5 %
ELINVOIMA	-1 290 000	0	-1 290 000	-213 262	-1 076 738	16,5 %
Elinvoiman lautakunta	-1 290 000	0	-1 290 000	-213 262	-1 076 738	16,5 %
Elinvoiman maanrakennus	-925 000	0	-925 000	-163 123	-761 877	17,6 %
Elinvoiman irtain omaisuus	-365 000	0	-365 000	-50 139	-314 861	13,7 %
INVESTOINTI TULOT YHTEENSÄ	520 000	0	520 000	0	520 000	0,0 %
INVESTOINTIMENOT YHTEENSÄ	-27 691 000	-9 265 000	-36 956 000	-20 232 665	-16 723 335	54,7 %
INVESTOINNIT YHTEENSÄ	-27 171 000	-9 265 000	-36 436 000	-20 232 665	-16 203 335	55,5 %

[Investoinnit hankekohtaisesti](#)

Liikelaitokset

Liikelaitokset yht	Toteuma 1-9 2023	Muutettu TA 2023	Toteuma-%	Toteuma 1-9 2022	ENNUSTE
TOIMINTATUOTOT	20 210 788	27 322 900	73,97 %	16 756 527	26 626 588
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	521 802	1 235 900	42,22 %	234 930	1 235 900
TOIMINTAKULUT	-16 526 404	-20 626 647	80,12 %	-12 682 203	-20 964 513
TOIMINTAKATE	4 206 187	7 932 153	53,03 %	4 309 255	6 897 975

Porvoon Vesi	Toteuma 1-9 2023	Muutettu TA 2023	Toteuma-%	Toteuma 1-9 2022	ENNUSTE
TOIMINTATUOTOT	9 741 512	14 289 000	68,17 %	6 792 898	13 489 000
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	521 802	1 235 900	42,22 %	234 930	1 235 900
TOIMINTAKULUT	-5 987 106	-7 651 100	78,25 %	-3 309 568	-7 931 100
TOIMINTAKATE	4 276 208	7 873 800	54,31 %	3 718 259	6 793 800

Kuninkaantien työterveys	Toteuma 1-9 2023	Muutettu TA 2023	Toteuma-%	Toteuma 1-9 2022	ENNUSTE
TOIMINTATUOTOT	1 446 189	1 642 500	88,05 %	1 362 922	1 446 188
TOIMINTAKULUT	-1 667 032	-1 630 070	102,27 %	-1 409 403	-1 687 936
TOIMINTAKATE	-220 843	12 430	-1 776,70 %	-46 480	-241 748

Porvon ateria- ja puhtauspalvelut	Toteuma 1-9 2023	Muutettu TA 2023	Toteuma-%	Toteuma 1-9 2022	ENNUSTE
TOIMINTATUOTOT	9 001 631	11 391 400	79,21 %	8 600 707	11 691 400
TOIMINTAKULUT	-8 720 205	-11 345 477	78,20 %	-7 963 231	-11 345 477
TOIMINTAKATE	-281 426	45 923	328,42 %	637 476	345 923

Porvoon Vesi

Käyttötalous ja rahoitus

Laskutetun talousveden määrä on ollut ajanjaksolla 1-9 kk 9 % vähemmän kuin edellisenä vuonna. Myös käsiteltäväksi johdetun jäteveden määrä on vähentynyt 7,7 % edellisvuoden vastaavaan määrään verrattuna. Rakentamisen hidastuminen on pienentänyt asennuspalveluiden myyntiä ja kiinteistöjen liittymismaksujen kertymää. Liikevaihdon ennustetaan jäävän 5-6 % talousarviosta eli noin 800 000 euroa.

Liittymistulot ovat jäämässä merkittävästi talousarvion mukaisesta (TA 1,8milj), liittymismaksuja on kertynyt ajanjaksolla 1-9/2023 yhteensä 350 600 euroa. Liittymismaksutuloja odotetaan kertyvän tämän vuoden aikana yhteensä 500 000 euroa.

Kustannusten nousu näkyy edelleen laitoksen toiminnassa erityisesti kemikaalien ja rakennusmateriaalien hinnan nousuna.

Liikevaihdon ja liittymistulojen ennustetaan jäävän talousarvion mukaisesta, mikä aiheuttaa noin 1,6 milj. euron rahoitusaliäämän tilikauden vaihteeseen. Useampi hanke päättyy vuoden vaihteessa, ja pieni viive aiheuttaa hankkeiden laskutuksen/kustannusten siirtymistä vuodelle 2024.

Työohjelma ja investoinnit

Saksalan laajennusinvestointi etenee aikataulussa ja kustannukset ovat pysyneet suunniteltuina. Koska rakentaminen siirtyi vuonna 2022 muutamalla kuukaudella, siirtyi vastaavasti kustannuksia vuodelle 2023 (n. 2 milj. euroa). Hanke on edennyt vuoden aikana suunnitellusti. Kustannukset ovat nousseet muutaman prosentin johtuen indeksikorotuksista ja pienistä lisäyötarpeista.

Työohjelman mukaiset investoinnit ovat tarkentuneet ja pieniä muutoksia työohjelmaan on tehty. Investointitaso pysyy lähes ohjelman mukaisena. Kokonniemen purkukustannukset 280t€ ovat tarkennettu koskemaan käyttötalouspuolen kuluja. Investointien kustannukset ovat noin työohjelman mukaiset, n.200t euron lisäykseen on vaikuttanut jo aiemmin raportoitu Hermanninsaaren varavoiman hankinta, jonka hankintakustannukset ovat arvioitua suuremmat.

Merkittäviä tapahtumia

Elokuussa Öistensin teollisuusalueella tapahtunut kemikaalivuoto viemäriin aiheutti lisäyötä sekä kustannuksia. Kemikaalivuodon aiheuttamat kustannukset ovat noin 80te. Kustannuksia aiheutui muun muassa haitallisen jätteen kuljetuksista ja käsittelystä sekä pumppaamoiden ja verkoston puhdistamisesta ja lisääntyneestä näytteenotosta, laboratorioanalyysistä ja ympäristön seurannasta.

Kuninkaantien työterveys

Liikelaitoksen tavoitteena on tuottaa korkealaatuisia ja vaikuttavia työterveyshuollon palveluita, jotka edistävät

asiakasorganisaatioiden työntekijöiden terveyttä sekä työ- ja toimintakykyä ja sitä kautta organisaatioiden toimintamahdollisuuksia. Tavoitteen toteuttamiseksi toiminnan pääpaino on ennaltaehkäisevän työterveyshuollon tarjoamisessa.

Palveluiden kustannustehokkuus toteutuu tarkan taloudenpidon kautta. Sekä taloudellisten että henkilöresurssien käyttö on ollut tarkkaan harkittua. Alkuvuodesta suurimmat kulut ovat liittyneet toimintaan, kuten vuokraan ja potilastietojärjestelmästä aiheutuviin säännöllisiin kuluihin.

Poissaolot on ensisijaisesti pyritty järjestämään sisäisillä työjärjestelyillä. Uusia rekrytointia ei ole vuoden alussa toteutettu toiminnan muutoksen takia. Jotta palveluja voidaan tarjota sopimusten mukaisesti, turvaututaan edelleen ostopalvelulääkäreihin.

Hyvinvointialueen perustamisen myötä Liikelaitos Kuninkaantien työterveyden henkilöasiakasmäärä väheni noin 5000 henkilöllä, kun sosiaali- ja terveystoimen henkilöstön sekä järjestämistä vastuun piirissä olevat yrittäjät ja maanviljelijät siirtyivät hyvinvointialueen vastuulle. Uudistuksen jälkeen Porvoon kaupunki vastaa edelleen työterveyshuollon järjestämisestä Porvoon kaupungin sekä Sipoon kunnan henkilöstölle.

Porvoon kaupunki oli selvittänyt eri vaihtoehtoja työterveyshuollon palveluiden järjestämisestä. Vaihtoehtoina olivat nykyisen kaupungin liikelaitoksen yhtiöittäminen, työterveyspalvelujen kilpailuttaminen tai ulkoistaminen, toiminnan jatkaminen liikelaitoksena tai työterveyspalveluiden hankkiminen ns. in-house -hankintana liittymällä kuntien omistaman Keski-Uudenmaan Työterveys Oy:n osakkaaksi. In-house -hankinta tarkoittaisi, että Kuninkaantien työterveyden toiminta siirtyisi liikkeen luovutuksella osaksi Keski-Uudenmaan työterveys Oy:tä.

Porvoon kaupungin valtuusto hyväksyi hallituksen ehdotuksen 22.2.2023. Kaupunki lunasti Keski-Uudenmaan työterveys Oy:n 58 kpl suunnattuja osakeanteja. Liikelaitoksen liiketoiminta ja henkilökunta siirtyvät liikkeen luovutuksen yhteydessä Keski-Uudenmaan työterveys Oy:n.

Kuninkaantien työterveyden henkilökunnalle on valmisteluista tiedotettu säännöllisesti työpaikkakokouksissa. Toiminnan siirtymisvalmistelut ja neuvottelut on toteutettu kevään aikana. Toiminta ja henkilökunta siirtyy Keski-Uudenmaan työterveys Oy:n 1.10.2023 lähtien. Kuninkaantien työterveyden liikelaitos toiminta pyritään lakkauttamaan vuoden vaiheessa. Vaikka henkilökunta ja työterveystoiminta ovat siirtyneet, on lakkauttamisen ja toiminnan alasajon takia vielä pienimuotoista toimintaa. Loppuvuoden osalta jäljelle jää laskutusta, tilinpäätösvalmistelua sekä arkistointia analogisesti ja digitaalisesti.

Osavuotisraportin mukaan taloudellista kannattavuutta ei ole saavutettu. Toiminnan supistaminen ei supista säännöllisiä kuluja kuten vuokria, tietojärjestelmien ja ohjelmien kuluja. Vanhojen ja nykyisten potilastietojärjestelmien arkistointiprojektit vaikuttavat merkittävästi menoihin.

Taloudellisen kannattavuuden saavuttaminen	Ennaltaehkäisevän työn (Kela luokka 1) osuus liikevaihdosta on vähintään 70 %
Ei toteutunut	Toteutui

Ateria- ja puhtauspalvelut

Tulosennusteeseen lisättiin edellisessä osavuosisraportoinnissa 300 000 euroa. Ennuste näyttää edelleen yhdeksän kuukauden toteutuman jälkeen pitävän paikkansa.

Kaupunginhallituksessa päätettyjen koulu- ja päiväkotiruokailun laadullisten parannusten vaikutusten seuraamiseksi on toteutettu asiakastytyväisyyskysely. Tulokset ovat ristiriitaiset, 19 % vastaajista koki, että ruoan laatu on parantunut, 21 % vastasi, että laatu on heikentynyt ja 60 % vastaajista oli sitä mieltä, että laatu on pysynyt samana. Tästä voi vetää johtopäätöksen, että kalliimmat raaka-aineet eivät sinänsä nosta ruoan koettua laatua.

Sen sijaan loistavia käytännön tuloksia on saatu esimerkiksi Pääskytien koulussa, jossa tehtiin ennen syyslukukauden alkua rehtorien ja keittiöhenkilökunnan toimesta muutoksia ruokasaliin siten, että opettajat sijoittuvat nyt keskelle salia, jolloin ruokailun valvonta on helppo toteuttaa. Kouluun uusina tulleille seitsenluokkalaisille järjestettiin ruokailuvuoro ensimmäisinä, ja heidän opastamiseensa ruokailussa toimimiseen panostettiin. Lopputuloksena voitiin todeta, että ruokailijoita käy nyt päivittäin 40 – 50 oppilasta enemmän kuin keväällä.

Näyttääkin siltä, että satsaamalla koulun ja keittiöhenkilökunnan yhteistyöllä ruokakasvatukseen ja aikuisten tukeen saavutetaan oppilasruokailussa konkreettisia tuloksia ilman varsinaista taloudellista panostusta. Ruokakasvatuksen kehittämisen pilottihankkeet Kevätkummun sivistyskeskuksessa sekä Kvarnbacken skolanissa jatkuvat syksyn ja kevään ajan, jonka jälkeen toimintamallia voi soveltaa muihin kouluihin. Keittiöiden palveluvastaavien ruokakasvatustyöpajat ovat käynnistyneet syyskuussa yhteistyössä Careerian kanssa.

Puhtauspalvelujen kehittäminen on myös liikelaitoksen työstälä, meneillään on kartoitus puhtauspalvelujen toiminnanohjaussovellusten ominaisuuksista.

